

ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนโดยปราศจากการศึกษาสถานการณ์ที่ถูกต้อง โดยตัดสินใจตามคำเชิญชวนของฝ่ายจีนโดยไม่มีการตรวจสอบกฎระเบียบให้เคร่งครัด และขาดการศึกษาทางการตลาดที่ดีทั้งหน่วยราชการไทยและผู้ประกอบการไทยต่างหลงคิดว่า จีนเป็นประเทศปฏิรูปเศรษฐกิจใหม่ยังมีความไร้ขีดความสามารถสูงมาก เปิดโอกาสให้ผู้มีประสบการณ์จากไทยต่อรองกับข้าราชการหรือหากำไรได้โดยง่าย 3) ก่อนที่ประเทศไทยจะทำลายตัวเองด้านการเงินโดยสิ้นเชิงในปี 2540 ไทยมีโอกาที่จะขายบริการด้านการเงินในยูนนาน แต่สถานการณ์ในปัจจุบัน (ตุลาคม 2540) โอกาสนี้ก็เริ่มลงเอยลง อย่างน้อยที่สุดในระยะสั้น 4) การวิจัยนั้นนอกจากนี้จะให้ความกระจ่างถึงศักยภาพ ปัญหาและข้อจำกัดของระบบเศรษฐกิจและการจัดการทรัพยากรในยูนนาน และภาคเหนือตอนบนได้มากขึ้น ยังทำให้เกิดความเข้าใจถึงระบบการบริหารการตัดสินใจของจีนซึ่งไม่ใช่ข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจเท่าไรนัก แต่จะเลือกใช้ข้อมูลไปทำให้เกิดโครงการ สมควรที่ฝ่ายไทยจะต้องระวังไว้เป็นอันมากในการวิเคราะห์โครงการ 5) การศึกษานี้ได้ก่อให้เกิดมิตรภาพที่ดีงามระหว่างนักวิจัยทั้งสองฝ่าย ซึ่งสมควรที่จะต้องมีการรักษาความรู้ และความเข้าใจอันดีให้ต่อเนื่องสืบไป

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ศุระภี แพรสกุล. ทักษะคตินักท่องเที่ยวต่างชาติต่อโครงการปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทยปี 2541-

2542 :ศึกษากรณีจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้ทราบว่าการประกาศปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทยมีผลทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย : เชียงใหม่หรือไม่ เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชียงใหม่มีความพึงพอใจในระดับใดบ้างในด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การบริการ และการได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และเพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวไปในระบบเศรษฐกิจด้านใดบ้าง

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งมี 3 ลักษณะ คือ แบบสอบถามแบบที่ 1 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชียงใหม่ในช่วงปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทย 2541-2542 แบบสอบถามที่ 2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในระดับผู้ปฏิบัติการ และแบบที่ 3 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานธุรกิจเอกชน ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/Window ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าโคสแควร์ และนำมาผนวกกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำเสนอผลการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน และกลุ่มที่สองเป็นบุคลากรปฏิบัติงานตามนโยบายการรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยว ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 120 คน และในระดับผู้บริหารของหน่วยงานจำนวน 30 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น นักท่องเที่ยวต่างชาติ พบว่านักท่องเที่ยวเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16-27 ปี มีสถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ และถูกจ้างในสถาบันเอกชนมากที่สุด มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 74,300 บาทต่อเดือน นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกได้ 30 สัญชาติ มีภูมิลำเนาในต่างประเทศทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชียงใหม่มากที่สุดเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากสหราชอาณาจักรอังกฤษถึงร้อยละ 22.50 บุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 22-30 ปีมากที่สุด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ

ได้แก่ โรงแรมที่พัก/สถานบันเทิง มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 13,600 บาท มีอายุการทำงานเฉลี่ย 7 ปี โดยปรากฏอายุการทำงานระหว่าง 1-6 ปีมากที่สุด บุคลากรในระดับผู้บริหารของหน่วยงาน พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 36-45 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพในภาครัฐกิจ ได้แก่ โรงแรมที่พัก/สถานที่บันเทิง มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 28,000 บาทต่อเดือน มีอายุการทำงานเฉลี่ย 12 ปี โดยปรากฏอายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปีมากที่สุด สำหรับทัศนคติของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการประกาศปีณรงค์ท่องเที่ยวไทย พบว่า โดยภาพรวมของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยและได้เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนมากไม่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวเนื่องจากการประกาศปีณรงค์ท่องเที่ยวไทยในครั้งนี้ การประกาศดังกล่าวไม่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติตัดสินใจมาท่องเที่ยวประเทศไทย : จังหวัดเชียงใหม่แต่อย่างใด ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีเหตุผลสนับสนุนคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยทุกคนจะเดินทางมาเชียงใหม่ด้วย หรือเมื่อนักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาประเทศไทยก็ได้เดินทางมาเชียงใหม่ด้วยเหมือนกัน นอกจากนี้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในช่วงการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 (Amazing Thailand Year Project) ส่วนมากไม่ทราบและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยว่ามีการจัดกิจกรรมดังกล่าวขึ้น อีกทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ตัดสินใจเดินทางมายังประเทศด้วยตนเองถึงร้อยละ 77.00 สำหรับระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อสังคม ประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การบริการและการได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีทัศนคติโดยรวมต่อด้านต่างๆ ข้างต้น ในระดับความพึงพอใจอย่างมาก สำหรับการใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ พบว่า นักท่องเที่ยวนำเงินเข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทยเฉลี่ยต่อคนประมาณ 112,500 บาทโดยมีนักท่องเที่ยวนำเงินมาใช้จ่ายในประเทศระหว่าง 50,001 ถึง 100,000 สูงสุด และนักท่องเที่ยวนำเงินมาใช้จ่ายในเชียงใหม่เฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณวันละ 1,660 บาท โดยมีนักท่องเที่ยวนำเงินมาใช้จ่ายในเชียงใหม่ต่อคน/ต่อวัน ระหว่าง 4,001 ถึง 8,000 บาทสูงสุด นอกจากนี้นักท่องเที่ยวต่างชาติยังนำเงินเข้ามาใช้จ่ายหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของเชียงใหม่ในด้านต่างๆ ตามลำดับดังนี้ คือ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่ายานพาหนะ ค่าซื้อของที่ระลึก ค่าทัวร์กลุ่มย่อยพิเศษ ค่าเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว ค่าช้อปปิ้ง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สำหรับทัศนคติของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเชียงใหม่ทั้งระดับผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารของหน่วยงาน พบว่า บุคลากรมีทัศนะโดยรวมในระดับความพึงพอใจ ความเห็นด้วย และความพร้อมในระดับมากต่อการปฏิบัติตามนโยบายรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยปี 2541-2542

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆดังนี้ ด้านการกำหนดนโยบาย ควรมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในทุกสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยต้องยอมรับความคิดเห็นจากภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ที่สามารถนำพานักท่องเที่ยวเข้ามา

ปฏิบัติงานสัมผัสกับนักท่องเที่ยวโดยตรง รับทราบและรู้ปัญหา ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวโดยตรง สามารถก่อรายได้หมุนเวียนในภาคเศรษฐกิจได้อย่างครบวงจร ในการกำหนดนโยบายการปฏิบัติควรเป็นไปตามขั้นตอนโดยมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจน ตลอดจนสืบค้นปัญหาก่อนการกำหนดแผน และมีการกำหนดแนวทางการแก้ไขไว้ล่วงหน้า อีกทั้งควรให้ความสำคัญกับการที่รัฐเป็นหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ มิใช่เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจสั่งการเพียงอย่างเดียวซึ่งจะไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นอย่างทั่วถึง ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ ควรจัดสื่อประชาสัมพันธ์ให้ครบทุกสื่อ โดยแยกตามกลุ่มของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้สื่อที่จัดทำขึ้นควรมีการปรับปรุงแก้ไขทุกระยะอย่างต่อเนื่องไม่ให้ล้าสมัย ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ควรปลูกฝังให้ประชาชนมีความรักในศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ตลอดจนหวงแหนแหล่งท่องเที่ยว โดยช่วยกันรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวไปพร้อมๆ กับการรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมไป อีกทั้งชุมชนควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาเสนอแนะแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ซึ่งจะได้พัฒนาและนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวรุ่นต่อไปหมุนเวียนไปตามวงจรชีวิตแหล่งท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ควรมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งด้านนโยบาย การประชาสัมพันธ์ การนำพานักท่องเที่ยวเข้ามาและได้มาเจอภาพลักษณ์ที่ดีตามความคาดหวัง เพื่อจะได้สามารถสนองความคาดหวังและนักท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง และท้ายที่สุดควรมีการสำรวจทัศนคติของนักท่องเที่ยวและการสำรวจตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและรณรงค์การท่องเที่ยว

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ฉันทัก วรรณณอม. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และศึกษาแนวโน้มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไป

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวโน้มในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไป จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Window โดยจัดกลุ่มข้อมูลสำหรับเสนอผลในภาพรวม หาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุอยู่ในช่วง 15-65 ปี ที่เดินทางท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนเพศชายเท่ากับเพศหญิง มีสถานภาพโสดมากที่สุด และมีอายุระหว่าง 21-30 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานในบริษัทเอกชนมากที่สุด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาท และมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนมากที่สุด สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกท่องเที่ยวภายในประเทศ แบ่งเป็น 11 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านสิ่งแวดล้อมจากแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นว่าอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศ รองลงมาอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและความเป็นมิตรไมตรีของคนไทยตามลำดับ สิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แหล่งช้อปปิ้งสินค้าที่ระลึกและแหล่งให้ความบันเทิงยามราตรี ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการเผยแพร่โฆษณา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับมากเป็นลำดับแรก ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ รองลงมา ได้แก่ สื่อการบอกต่อจากคนใกล้ชิดรู้จัก สื่อนิตยสาร วารสาร สื่อแผ่นพับ โบรชัวร์ และสื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ส่วนสื่อที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สื่อวิทยุ

สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านค่าครองชีพในการเดินทาง
 ท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจ
 เลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทาง
 ท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยนักท่องเที่ยว
 จะให้ความสำคัญเรื่องของระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่มีจำกัดมากกว่าเรื่องระยะทางในการเดินทาง
 ไปยังแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศเล็กน้อย ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการเตรียมความพร้อมในการ
 เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการ
 ตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านงบประมาณในการเดินทาง
 ท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือก
 เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่าง
 การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยใน
 การตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่
 มีในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับมากเป็นลำดับแรก ได้แก่
 สภาพถนนหนทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ระดับการลงมา ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา
 โทรศัพท์ และสาธารณูปโภคอื่นๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
 ต่างๆ ที่มีระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับมากเป็น
 ลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกสบายด้านอาหารการกิน ระดับการลงมา ได้แก่ ความสะดวกสบาย
 ด้านที่พัก และด้านความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและบริการจากแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยที่มี
 อิทธิพลด้านมาตรการในการควบคุมการเดินทางออกนอกประเทศ พบว่า ในมาตรการขอความร่วมมือ
 มือปลุกจิตสำนึกจากภาครัฐบาลและภาคเอกชนให้คนไทยท่องเที่ยวภายในประเทศมีอิทธิพลต่อนัก
 ท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในระดับมาก แต่ปัจจัยด้าน
 มาตรการการบังคับมิให้คนไทยบางประเภทเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศของภาครัฐ กลับมี
 อิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในระดับ
 ปานกลาง ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจากเงินบาทไทยเป็น เงินตราต่างประเทศ
 พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ
 ในประเทศ สำหรับแนวโน้มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไป
 พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าแนวโน้มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไป
 สูงถึงร้อยละ 98.6 โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศ
 มีความหลากหลายมากที่สุด รองลงมาเพราะสามารถเลือกและวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวภายใน
 ประเทศได้สะดวกตามความพอใจ มีความรักในความเป็นชาตินิยม มีสินค้าบริการค่าครองชีพที่ถูก
 กว่า ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก ไม่ต้องปรับวิธีการดำเนินชีวิต มีความปลอดภัยสูงกว่าไปต่างประเทศและมี
 สิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ดีกว่าต่างประเทศ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ด้านต่างๆดังนี้คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้สามารถเที่ยวเป็นวงรอบได้มากขึ้นและสามารถแวะท่องเที่ยวได้หลายจุด ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกคุ้มค่าและไม่เสียเวลาในการเดินทางย้อนกลับไปกลับมา หน่วยงานราชการ ผู้ประกอบการ ปรารถนาทุกคนควรสนับสนุนให้ความร่วมมือในแต่ละท้องถิ่น ให้มีการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้มีอยู่สืบต่อไป และสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ที่นาสนใจให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการจัดแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายตามความสนใจและความนิยมของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะควรมีการติดตามความเคลื่อนไหวรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวจากต่างประเทศ เพื่อที่จะได้รับทราบความต้องการของตลาดและนำมาปรับปรุงระบบการจัดแหล่งท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับความต้องการ ด้านการเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ ควรให้ความสำคัญต่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้นโดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต เพราะจะทำให้การเผยแพร่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ภาครัฐบาลควรนำสื่อมวลชนเดินทางไปร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในลักษณะของการทัศนศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยประชาสัมพันธ์ข้อมูลผ่านสื่อมวลชนไปในตัวเพื่อให้สื่อมวลชนเป็นแนวร่วมและเป็นสื่อกลางในการช่วยส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย และขอความร่วมมือให้สื่อมวลชนบรรจุแผนการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ไทยเที่ยวไทยไว้ในผังรายการของสื่อทุกชนิดด้วย นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรให้การสนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย โดยเน้นกิจกรรมด้านการพัฒนาสินค้าและบริการ รวมถึงกิจกรรมด้านการตลาด ควรสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับภาครัฐกิจเอกชน ตลอดจนหน่วยงานของภาครัฐในท้องถิ่นให้ร่วมกันเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เทศกาล งานประเพณี ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจเพื่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวตลอดปี ด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวควรเผยแพร่เอกสารการท่องเที่ยวอย่างย่อรวมทั้งแผนที่ไว้ตามสถานีรถไฟ ขนส่ง สนามบิน สถานีบริการน้ำมันซึ่งจะช่วยให้นักท่องเที่ยวไม่เสียเวลาในการเดินทางเข้าไปหาข้อมูลถึงสำนักงานการท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรเลือกสถานที่ที่เข้าถึงสะดวกและมีบริการด้านอื่นๆ ประกอบด้วย ควรส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด โดยชี้ให้เห็นถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสนับสนุนให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิต ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมสถานที่ท่องเที่ยวที่ห่างไกลและเป็นที่ล่อแหลมต่อการเกิดภัยอันตรายและขอความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยอีกทางหนึ่งด้วย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการจัดตั้งศูนย์ให้บริการข่าวสารการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง บอกสถานที่ที่สำคัญโดยเน้นให้เป็นจุดที่สามารถพบเห็นและเข้าถึงได้ง่าย มีเอกลักษณ์ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นและสามารถอ้างอิงถึงตำแหน่งที่ตั้งโดยการเลือกศูนย์ให้บริการนั้น ควร

จัดตั้งอยู่ในพื้นที่หลักของการเดินทางท่องเที่ยว ด้านมาตรการควบคุมการเดินทางออกนอกประเทศ
ควรเน้นขอความร่วมมือและปลูกจิตสำนึกให้ไทยเที่ยวไทยมากกว่าเน้นการบังคับ ควรพิจารณาการ
เก็บภาษีการเดินทางออกนอกประเทศ เพื่อเป็นการชะลอการเดินทางออกนอกประเทศของคนไทย
อีกทางหนึ่ง แต่ทั้งนี้ควรระมัดระวังและควรรหาทางป้องกันการได้ตอบในมาตรการดังกล่าวจากต่าง
ประเทศด้วย ด้านอื่นๆ ควรมีการรณรงค์ ลด แลก แจก แถม ในช่วงนอกฤดูกาล ท่องเที่ยวให้กับ
นักท่องเที่ยวชาวไทยในแต่ละพื้นที่โดยขอความร่วมมือกับสายการบิน โรงแรมในท้องถิ่นและผู้
ประกอบการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการรณรงค์ดังกล่าว และท้ายที่สุดควรมีการวาง รากฐานการ
ศึกษาในด้านหลักสูตรวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เป็นรายวิชาบังคับ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกที่
ถูกต้องให้กับเยาวชนในแนวทางที่ยั่งยืน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

คารารัตน์ วรจิตตานนท์. ศักยภาพองค์กรชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษา
แก่งหินเพิง อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
การจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชน
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง
รวมทั้งใช้การสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างและการสังเกตโดยตรงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคการ
ประเมินสถานะชนบทอย่างเร่งด่วน (RRA) มาประยุกต์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำ
ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แบบอุปนัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกตัวอย่าง
แบบสโนว์บอลล์ ได้แก่ ผู้นำองค์กรชุมชน สมาชิกองค์กร ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
ในชุมชน สมาชิกชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง คือ เจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ส่วนใหญ่ ซึ่ง
รับผิดชอบพื้นที่แก่งหินเพิง ส่วนชุมชนในที่นี้หมายถึงหมู่บ้านหนองแขม ซึ่งอยู่ใกล้และได้รับ
ประโยชน์ในการท่องเที่ยวมากที่สุด สำหรับพื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้จะครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยว
แก่งหินเพิงและหมู่บ้านหนองแขม ตำบลลำพันดา อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ ปัญหาการจัดการการท่องเที่ยวของ
พื้นที่ศึกษา พบว่ามี 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาการบริการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ปัญหาด้านความ
ปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมล่องแก่ง ปัญหาความล่าช้าในการให้บริการล่องแก่งและ
ความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการ ปัญหาการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย การไม่มี
มาตรการในการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวและการศึกษาความสามารถในการรองรับของพื้นที่
และความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และประชาชนในท้องถิ่น ปัญหาการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย ปัญหาการกระจายรายได้ให้ท้องถิ่น การมี
ส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น การให้ความรู้ด้านนิเวศวิทยาแก่นักท่องเที่ยวและการป้องกัน
ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับศักยภาพขององค์กรชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ แยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลลำพันดา พบว่า เป็นองค์กรชุมชนที่มีสิทธิ
และอำนาจตามกฎหมายที่จะดำเนินการใดๆเพื่อการพัฒนาในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นองค์กรที่ได้รับ
การสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน แต่อย่างไรก็ดีเนื่องจากเป็นองค์กรที่จัดขึ้น
ใหม่ทำให้บุคลากรขององค์กรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ให้เป็น
ประโยชน์ต่อท้องถิ่นมากที่สุด รายได้ขององค์กรเองทั้งที่ได้รับจากหน่วยงานแผ่นดินและจากการ

จัดเก็บขององค์กรก็ยังไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นต่างๆตามนโยบายที่วางไว้ซึ่งรวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ตลอดจนขาดความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แท้จริง ทำให้องค์กรยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศชมรมลูกหาบ พบว่า ปัจจุบันยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเกิดจากการขาดคณะกรรมการในการดำเนินงาน ผู้นำที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีภารกิจมาก ชมรมลูกหาบเป็นองค์กรที่เกิดจากการจัดตั้งของภาครัฐประกอบกับสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านหนองแขม ซึ่งเกิดจากการศึกษาชุมชนพบว่าไม่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานองค์กรชุมชนที่ประสบความสำเร็จมากนัก ทำให้องค์กรต้องการการสนับสนุนทั้งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรต่างๆ จึงจะทำให้เกิดศักยภาพได้ แต่อย่างไรก็ดีภาครัฐยังไม่มีแผนงานที่ชัดเจนและไม่เปิดโอกาสให้องค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเท่าที่ควร ทำให้องค์กรขาดทั้งความรู้ ความสามารถและโอกาสที่จะพัฒนาให้มีศักยภาพมากขึ้นได้ ส่วนชมรมคนพายเรือ พบว่าเป็นองค์กรชุมชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมากถ้าสามารถแก้ไขจุดอ่อนขององค์กรได้ กล่าวคือสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับองค์กร และมุ่งใจให้คนพายเรือเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าเป็นสมาชิกของชมรมมากขึ้น ในส่วนของสมาชิกชมรมก็ควรจะมีบทบาทในด้านการบริหารงานชมรมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาความสามารถเพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินงานของชมรมต้องพึ่งพาผู้นำเพียงคนเดียว ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อชมรมในอนาคต

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆดังนี้ คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลลำพันดา ควรมีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ให้บุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยการประเมินศักยภาพเพื่อสำรวจจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส ข้อจำกัด ตลอดจนปัญหาในการบริหารงานของฝ่ายต่างๆ เพื่อให้สามารถจัดเนื้อหาในการอบรมให้ได้ประโยชน์สูงสุด รวมทั้งควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นในการบริหารงานกับบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลลำพันดาควรเป็นศูนย์กลางในการจัดการบริการท่องเที่ยว กล่าวคือ เป็นผู้จัดสรรนักท่องเที่ยวให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและที่พักตามกฎเกณฑ์ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น โดยผู้ประกอบการต้องมอบรายได้ส่วนหนึ่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นค่าบริหารจัดการ เพื่อเป็นการลดปัญหาการไหลออกของรายได้จากการท่องเที่ยว ปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการ ตลอดจนปัญหาความล่าช้าในการบริการท่องเที่ยว ชมรมลูกหาบ ควรเร่งจัดอบรมลูกหาบตามมาตรฐานมัคคุเทศก์ท้องถิ่นของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ส่วนอำเภอนาดูนซึ่งเป็นผู้สนับสนุนการจัดตั้งชมรมควรกระตุ้นให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อระดมความคิดเห็นจากสมาชิกชมรมเพื่อเป็นตัวแทนสมาชิกในการดำเนินการต่างๆ นอกจากนี้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องควรช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรูปแบบอื่นๆ ในพื้นที่ศึกษา ซึ่งจะช่วยให้รายได้ของ

สมาชิกชมรมอย่างสม่ำเสมอ สมาชิกชมรมหรือตัวแทนควรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับชมรม โดยเฉพาะการกำหนดค่าบริการนักท่องเที่ยวในราคาที่เหมาะสม สมาชิกชมรมควรมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ด้านนิเวศวิทยาแก่นักท่องเที่ยว และควรมีบทบาทในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว ตลอดจนช่วยติดตามผลกระทบจากการท่องเที่ยว และการลักลอบใช้ประโยชน์จากป่าที่เกิดขึ้นต่อสภาพธรรมชาติในขณะปฏิบัติงานและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้เพื่อป้องกันแก้ไขต่อไป ซึ่งเป็นการลดภาระของเจ้าหน้าที่รัฐและก่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไป ชมรมคนพายเรือควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทและวัตถุประสงค์ของชมรม รวมทั้งความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกชมรมเพื่อจูงใจให้คนพายเรือเข้าร่วมเป็นสมาชิกมากขึ้น นอกจากนี้ประธานชมรมควรเปิดโอกาสให้ผู้นำและสมาชิกคนอื่นๆ ได้แสดงบทบาทในการบริหารงานชมรมมากขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถของสมาชิกชมรมอันจะเป็นผลดีในระยะยาวต่อไป และท้ายที่สุดควรมีการระดมทุนจากสมาชิกชมรมเพื่อซื้อเรือมาให้บริการเอง และสามารถแบ่งผลประโยชน์ให้สมาชิกได้มากขึ้นเป็นการพัฒนาองค์กรและเป็นแรงจูงใจให้คนพายเรืออื่นๆหันมาสมัครเป็นสมาชิกมากขึ้น ตลอดจนสามารถช่วยลดการไหลออกของเงินรายได้จากการท่องเที่ยวได้ส่วนหนึ่ง

LOCATION(S) : NIDA LIBRARY

วรพล วัฒนเหลืออรุณ. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน : กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการจัดหาระบบเหมืองฝายกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตลอดจนการศึกษาความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น หมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบยั่งยืน

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสำรวจและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และตัวแทนบริษัทนำเที่ยวประเภททัวร์ป่าในเขตตำบลแม่วิน

ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ ภูมิปัญญาชาวบ้านหมู่บ้านอีค่างกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝาย พบว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมู่บ้านห้วยอีค่าง มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของระบบนิเวศวัฒนธรรมหรือความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับดิน น้ำ ป่า ดังนี้ ความเชื่อเรื่องน้ำ ชาวบ้านมีข้อห้ามและความเชื่อต่างๆเกี่ยวกับแหล่งน้ำ 5 แห่ง ได้แก่ น้ำซับ น้ำโปง ลำห้วยน้ำผุดและน้ำอ่างแก้ว จึงทำให้เกิดพิธีกรรมของชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับน้ำเพื่อให้ชาวบ้านนึกถึงบุญคุณของน้ำและการอนุรักษ์ร่วมตามความเชื่อนี้ ความเชื่อเรื่องป่า ชาวบ้านมีข้อห้ามและความเชื่อเกี่ยวกับป่า 3 ลักษณะ คือ กอบไข่ เกอะเนอพา และเกอะเนอเมือ โดยชาวบ้านมีการจัดป่าเป็น 2 ประเภท คือ ป่าใช้สอยและป่าอนุรักษ์ ในการใช้ประโยชน์จากป่า ชาวบ้านจะปฏิบัติตามข้อห้ามและความเชื่อต่างๆเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พิธีกรรมเพื่อการคุ้มครองปกป้องรักษาและทำให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อย่างไรก็ตามมองในภาพรวมแล้วจะเห็นว่า ความเชื่อ พิธีกรรมของวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นหมู่บ้านห้วยอีค่างนับได้ว่าการส่งผลสืบต่อกันมา ทำให้มีความแข็งแกร่งทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นข้อดีของการสร้างความพร้อมทางการท่องเที่ยวด้วยเป็นปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งสามารถประยุกต์วิถีชีวิตที่เป็นองค์รวมในความรู้ของชุมชนท้องถิ่นมาเป็นความรู้ที่ควรศึกษาให้แก่นักท่องเที่ยวด้วยการตั้งมั่นบนพื้นฐานของการให้ความเคารพ เชื่อมั่นในความเป็นชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมหมู่บ้านห้วยอีค่างให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเขตตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ พบว่า ปัญหาดังกล่าว ได้แก่ การขาดการริเริ่มและการให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานและเกิดความขัดแย้งของหน่วยงานหลายแห่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นๆ นอกจากนี้บริษัทนำเที่ยวยังขาดข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีทางการเกษตรในระบบเหมืองฝายของชุมชนท้องถิ่น ทำให้ส่งผลถึงการที่ไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลที่ถูกต้องให้กับนักท่องเที่ยวได้ จึงกลายเป็นการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติโดยทั่วไปแทนที่จะเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และท้ายที่สุดคือหมู่บ้านห้วยอีค่างยังมีกำลังในการรองรับของสาธารณูปโภคไม่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวจึงทำให้การอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวยังไม่ดีเท่าที่ควร ปัญหาด้านบุคคล ยังขาดการสร้างความเข้าใจและจิตสำนึกที่ดีในด้านการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ชาวบ้านมิได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควรในเรื่องของการศึกษา การวางแผน การจัดการ ทำให้ชุมชนในบางครั้งเกิดการต่อต้าน หรือไม่ให้ความร่วมมือเพราะไม่ได้รับความรู้ที่ถูกต้องหรือการปกป้องผลประโยชน์ที่ท้องถิ่นควรจะได้รับ และท้ายที่สุดคือยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการประสานงานและการต่อรองกับภาครัฐและภาคธุรกิจเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของชุมชนท้องถิ่นให้มากที่สุด สำหรับข้อเสนอเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำกรท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรมระบบเหมืองฝายที่หมู่บ้านห้วยอีค่างและหมู่บ้านใกล้เคียง มีดังนี้

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวรูปแบบเกษตรกรรมนี้ควรจัดเส้นทางคมนาคมที่ไม่ต้องสะดวกสบายมากนัก เพราะผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยวจะได้รับรู้ถึงบรรยากาศของการเดินทางสู่ชมรมท้องถิ่นชนบทอย่างแท้จริง ส่วนพาหนะที่ใช้ก็ควรมีความเหมาะสมกับพื้นที่ที่ลาดชันสูงโดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ด้านสื่ออำนวยความสะดวก สื่อควรจัดให้มีและเหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่จอดรถที่สามารถรับส่งนักท่องเที่ยวได้สะดวก สถานที่พักแรมซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์เช่นเดียวกับหมู่บ้าน รวมทั้งมีการอำนวยความสะดวกและการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีบริการห้องน้ำสาธารณะ มีสถานที่ดูแลผลผลิตของหมู่บ้านเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว และควรมีบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ท้องถิ่นสำหรับนักท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อมควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับระบบนิเวศการเกษตรของภูมิปัญญาชาวบ้าน ด้านขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ ควรมีการกำหนดขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวแต่ละครั้ง และควรจัดรายการนำเที่ยวนักท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากที่สุดโดยสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมในพื้นที่ด้วย ด้านการบริหารจัดการ ควรจัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านเพื่อรักษาผลประโยชน์ต่างๆจากการท่องเที่ยวให้ท้องถิ่นได้รับประโยชน์มากที่สุด ควรมีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในด้านต่างๆ ให้เหมาะสมและควรมีการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านห้วยอีค่างเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ด้านความหลากหลายของกิจกรรมในพื้นที่ท่องเที่ยวตำบลแม่วิน ปัจจุบันแม่วินมีความพร้อมในด้านทรัพยากรแหล่ง

ท่องเที่ยวประเภทต่างๆอยู่แล้ว จึงสามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในหลายลักษณะเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆดังนี้ ควรมีการวางแผนเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านดูแลรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการนำเที่ยว เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด และป้องกันการรับวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้าไปในหมู่บ้านเร็วจนเกินไป ควรให้ความสำคัญในการศึกษาภูมิปัญญา เพื่อการรวบรวมภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรมของชาวบ้านด้วยการสนทนา สังเกตและจัดทำกรรวบรวมแยกหมวดหมู่ให้เป็นเอกสารเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงและถ่ายทอดให้กับนักท่องเที่ยวได้ ควรฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับบุคลากรที่เข้ามามีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นเพื่อเป็นการเตรียมการเข้ามารับหน้าที่การบริหารจัดการของชุมชน และเป็นการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้ตอบสนองกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรมีการจัดการในการวางแผนจัดระบบการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบครบวงจร โดยมีการให้ข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่รับรู้ต่อสังคมภายนอกอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการเตรียมความพร้อมด้านที่พักโดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรมควบคู่กันไป และควรมีการตั้งสหกรณ์ของหมู่บ้านเพื่อให้แสดงสินค้าและการจำหน่ายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้บริษัทผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวควรเข้ามาสร้างความสัมพันธ์ และการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายของท้องถิ่นอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความเข้าใจในชุมชนท้องถิ่นและให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ประกอบการกับชุมชนท้องถิ่นในการศึกษาด้านภูมิปัญญา พิธีกรรมและความเชื่อ จะได้ถ่ายทอดไปสู่นักท่องเที่ยวที่เป็นข้อมูลที่แท้จริงมากที่สุด และท้ายที่สุดควรสร้างความเข้าใจและจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายให้กับชุมชนท้องถิ่น ด้วยการเริ่มต้นจากการอบรมผู้นำท้องถิ่นคณะกรรมการการท่องเที่ยวของหมู่บ้านห้วยอีค่าง และกระจายสู่ชุมชนท้องถิ่นในภาพรวม เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านการท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นให้เกิดความหวงแหนพื้นที่ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และการช่วยกันรักษาสมดุลของระบบนิเวศซึ่งเป็นการวางรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายแบบยั่งยืนต่อไป

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

จินตนา แสงวงศ์. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร:กรณีศึกษากองพลรบพิเศษที่ 2.

การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการณ์ การดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของทหารที่ผ่านมา เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทหารกับแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อเสนอแนวทางการจัดการเปิดพื้นที่ทหารเป็นแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการควบคุมการใช้พื้นที่ทหารเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ ทหาร นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น องค์กรท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ สภาพการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร แนวทางการจัดการ ผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวของทหารที่ผ่านมา พบว่า มีการดำเนินงานตามแนวนโยบายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยมีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นสินค้าหลักและมีทรัพยากรด้านนันทนาการต่างๆเป็นสินค้ารอง มีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มีลักษณะของป่าที่สมบูรณ์ ประกอบไปด้วยความหลากหลายทั้งชีวภาพพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ที่เป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมในพื้นที่ ส่วนการจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ได้มีการอบของการทำงานตามหลักการและนโยบายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผลการดำเนินงานที่ผ่านมานักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการบริการและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทหาร กองพลรบพิเศษที่ 2 ในระดับที่ดีมากและมีความต้องการที่จะกลับมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนี้อีกครั้ง แต่จากการดำเนินงานในปัจจุบันพบสภาพปัญหาที่สำคัญๆ ได้แก่ มีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าที่เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเดินป่าเชิงนิเวศ การอ่อนด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด ขาดป้ายสื่อความหมายธรรมชาติและความปลอดภัยในเส้นทางเดินป่า สำหรับความสอดคล้องระหว่างแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทหารกับหลักการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการจัดการของทหารในด้านนี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และได้เสนอแนะให้มีการจัดการกับปัญหาที่มีการบุกรุกของชาวเขากลุ่มข้างเคียงในพื้นที่ท่องเที่ยวเดินป่าเชิงนิเวศเป็นอันดับแรก รวมไปถึงการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในพื้นที่ให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ด้านการจัดการ

โครงสร้างพื้นฐานและการบริการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการของทหารในด้านนี้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่มีบางกลุ่มตื่อนักท่องเที่ยวและเอกชนที่มีความคิดเห็นว่าการจัดการของทหารในด้านนี้ยังมีข้อด้อยในบางส่วน ทำให้การจัดการด้านนี้ไม่เป็นไปตามหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการจัดการการสร้างจิตสำนึก พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการของทหารในด้านนี้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ยังคงมีจุดที่ต้องปรับปรุงและเพิ่มเติมบางประการ เช่น การเพิ่มเติมการให้ข้อมูลด้านระบบนิเวศ การเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาสสิ่งแวดล้อมระหว่างการท่องเที่ยวเดินป่าเชิงนิเวศ ด้านการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการของทหารในด้านนี้ยังไม่ได้นำประชาชนในท้องถิ่นซึ่งก็คือ ชาวเขากลุ่มช้างเผือกเข้ามาร่วมในโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร ถึงแม้ว่าจะมีการนำครอบครัวและกำลังพลที่สนใจเข้าร่วมโครงการ แต่ภาพของความเป็นทหารที่มากกว่าการเป็นประชาชนในท้องถิ่นทำให้เห็นว่าการจัดการของทหารด้านนี้ยังไม่สอดคล้องกับหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างสมบูรณ์ ด้านการจัดการการตลาดและบริการนำเที่ยว พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการด้านนี้ของทหารเปรียบเทียบกับศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว เห็นว่าดีและเหมาะสมที่จะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่มีข้อด้อยคือมีการจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำและขาดความต่อเนื่อง ประกอบกับการดำเนินการด้านการตลาดส่วนใหญ่จะเป็นในเชิงรับมากกว่าเชิงรุกจึงทำให้ขาดความน่าสนใจ และทำให้การท่องเที่ยวที่จัดขึ้นนั้นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ด้านการจัดการส่งเสริมการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ายังขาดกระแสนของการลงทุนจากหน่วยงานต่างๆและที่สำคัญที่สุดคือ ขาดการร่วมลงทุนจากชุมชนท้องถิ่นซึ่งในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น คนกลุ่มนี้คือองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ดังนั้นคณะกรรมการโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทหาร กองพลรบพิเศษที่ 2 จำเป็นต้องปรับปรุงและส่งเสริมให้มีกระแสของการลงทุนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ สำหรับแนวทางการจัดการเปิดพื้นที่ทหารตลอดจนการควบคุมการใช้พื้นที่ทหารเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม มีดังนี้ ด้านบุคลากร ควรมีการคัดสรรบุคลากรที่สนใจและรักในงานบริการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการท่องเที่ยว ควรพัฒนาบุคลากรในด้านการบริการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ และนำคนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามาร่วมดำเนินการ ด้านการดำเนินงาน ควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาและเผยแพร่ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่แพร่หลาย ควรปรับระบบการทำงานจากการทำงานตามสายบังคับบัญชามาเป็นการทำงานในภาคธุรกิจมากขึ้นเพื่อความคล่องตัวในการทำงาน ด้านการลงทุน ควรจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษาพื้นที่ท่องเที่ยว ควรระดมทุนจากกลุ่มประชาชนในท้องถิ่นและจากองค์กรท้องถิ่นต่างๆ ด้านการตลาด ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องมากกว่าที่เป็นอยู่ ควรดำเนินการตลาดในเชิงรุกมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะในกลุ่มของนักท่องเที่ยวชาวไทย และควรปรับระดับราคาการท่องเที่ยวให้

เหมาะสม ด้านการบริการการท่องเที่ยวให้เหมาะสม ควรมีระบบการแนะนำตัวและการปฏิบัติตัว
ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งก่อนท่องเที่ยว ขณะท่องเที่ยว และภายหลังเสร็จสิ้นการท่องเที่ยว ควร
ปรับปรุงระบบป้องกันความปลอดภัยให้มากขึ้น ควรเพิ่มเติมการให้ข้อมูลด้านนิเวศและจัดให้มีสื่อ
ความหมายธรรมชาติมากขึ้น และควรมีการติดตามผล ประเมินผลของการท่องเที่ยวเป็นระยะๆ เพื่อ
นำมาเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาการบริการการท่องเที่ยวต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านการ
จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ควรนำประชาชนกลุ่มข้างเคียงเข้าสู่ระบบของ
การมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของกองพลรบพิเศษที่ 2 ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันสร้างมาตรการในการกำหนดใช้พื้นที่ อีกทั้งเป็นการป้องกันการบุกรุกพื้นที่
ของชาวเขา ควรจัดทำแผนการของการจัดการขยะเพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่ม
สูงขึ้นในอนาคต ควรมีการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว
เพื่อจะได้นำมากำหนดปริมาณการควบคุมและมาตรการการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสม
กับเขตพื้นที่เพื่อป้องกันปัญหาความแออัด ขยะมูลฝอย สิ่งรบกวนและการทำลายแหล่งท่องเที่ยว
ควรจัดทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในส่วนของกิจกรรมที่ห้ามกระทำ เนื่องจากอาจก่อให้เกิดผล
กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ด้วยการจัดทำพื้นที่
ปลูกไม้ดอกไม้ประดับหรือไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงา ซึ่งกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว
การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว ควรปรับเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและ
เส้นทางเที่ยวชมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
ของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ควรจัดทำสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะประกอบ
กับการบรรยายด้านนิเวศและอื่นๆ จากมัคคุเทศก์และมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ควรส่งเสริมบุคลากร
ท้องถิ่นที่มีความรู้และความสนใจให้เป็นมัคคุเทศก์เฉพาะทางที่มีคุณภาพ และถูกต้องตาม
กฎหมาย ควรจัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นในที่ที่คาดว่าจะมีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
การจัดการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ควรให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ
วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว และการตัดสินใจใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นให้เกิด
ประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด ควรนำชุมชนใกล้เคียงเข้าสู่ระบบของการ
ท่องเที่ยวทหารกองพลรบพิเศษที่ 2 เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและเป็นการลดอัตราการ
บุกรุกทำลายป่า การจัดการด้านการสร้างจิตสำนึก ควรจัดให้มีการแทรกข้อความสั้นๆ ที่ประทับใจ
เกี่ยวกับการพัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมไว้ในที่ต่างๆ ให้มี
จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ควรจัดให้มีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้
นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมและมีประสบการณ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
การจัดการด้านการตลาด กองพลรบพิเศษที่ 2 ควรมีสวนย์การประสานงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรง
ในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้การบริการที่สะดวกรวดเร็วแก่นักท่องเที่ยว ควรมีการ

พยากรณ์ด้านการตลาดท่องเที่ยว เพื่อจะได้ทราบล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะต่างๆ ของความต้องการของนักท่องเที่ยว การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคเอกชนในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น การจัดการส่งเสริมการลงทุน ควรชักชวนให้ประชาชนท้องถิ่นให้เข้าร่วมลงทุนในรูปแบบต่างๆ ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเปิดตัวเข้าสู่ระบบของธุรกิจของการท่องเที่ยวให้มากขึ้น ปรับเปลี่ยนภาพของหน่วยราชการที่ไม่มีความสะดวกและคล่องตัวทิ้งไป ปรับแนวคิดและการดำเนินงานที่เป็นระบบของธุรกิจแต่ต้องอยู่บนหลักการของการทำธุรกิจที่คำนึงด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ขวัญใจ จันทระเจริญ. การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 สาขาวิชาการและการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 สาขาวิชาการและการท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 65 ข้อ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 103 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 74 คน รวมทั้งสิ้น 177 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 สาขาวิชาการและการท่องเที่ยวโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนจึงทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในบางส่วน การจัดการเรียนการสอนมีความคล่องตัวเนื่องจากอำนาจการดำเนินงานเป็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด การพบกลุ่มสามารถจัดให้อย่างสะดวกภายในสถานประกอบการ โดยผู้ทำหน้าที่ครูประจำกลุ่ม คือ ผู้มีความรู้ความสามารถในสถานประกอบการ เช่น ผู้บริหาร หัวหน้าแผนก หัวหน้างาน และนักศึกษาสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาคูงาน แผนกต่างๆในสถานประกอบการได้เป็นอย่างดี สภาพปัญหาของนักศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากอยู่ 5 ข้อ ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปอย่างเคร่งเครียด นักศึกษาไม่ได้รับการชี้แจงจุดประสงค์ของรายวิชาที่เรียน การมอบหมายงานในการศึกษาค้นคว้านอกเวลามีมากเกินไป ทำให้งานขาดคุณภาพและส่งไม่ทันตามกำหนดเวลา การเลือกเรียนวิชาเสรี ไม่เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา และนักศึกษาไม่เข้าใจโครงสร้างหลักสูตร จากปัญหาต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นเกิดขึ้นเนื่องมาจากนักศึกษาเองซึ่งส่วนใหญ่ นักศึกษาจะจบการศึกษามานานแล้ว จึงขาดความมั่นใจในการเรียน กลัวการกระทำผิดและกลัวการถูกตำหนิ ซึ่งเป็นธรรมชาติของนักศึกษาผู้ใหญ่ ครูประจำกลุ่มจะต้องมีความเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษาผู้ใหญ่ มีเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนนักศึกษามีปัญหาโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง 9 ข้อ ได้แก่ จำนวนชุดวิชาประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ครูประจำ

กลุ่มไม่ได้ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน นักศึกษาไม่ได้ชมรายการโทรทัศน์การศึกษาผ่านดาวเทียมทางไกลไทยคมอย่างต่อเนื่อง ขาดแหล่งข้อมูลและแหล่งวิทยาการในการค้นคว้า การบริการชุดวิชาประกอบการเรียนการสอนไม่สามารถจัดให้ครบทุกวิชาได้ เนื้อหารายวิชาที่จัดในรายการโทรทัศน์การศึกษาผ่านดาวเทียมทางไกลไทยคมไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์ของรายวิชาที่กำหนด ห้องเรียนขาดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การจัดระบบการเก็บสื่อประกอบการเรียน เช่น ชุดวิชา เครื่องบันทึกเสียง ม้วนเทป เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ ม้วนวีดีโอ ไม่อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งาน เนื่องจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่ได้ผลิตสื่อการเรียนการสอน การลงทุนจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไทยคมค่อนข้างสูงจึงทำให้ไม่ครอบคลุมทุกรายวิชาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และนักศึกษาเองก็ไม่ได้ชมรายการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เพราะกำหนดการออกอากาศตรงกับเวลาการทำงานของนักศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล นักศึกษามีปัญหาโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับมาก 5 ข้อ ได้แก่ การกำหนดคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน วิชาสามัญในอัตรา 40:60 ไม่เหมาะสม ครูประจำกลุ่มไม่แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนทำการสอนในแต่ละรายวิชา ข้อคำถามในแบบทดสอบการวัดผลประเมินผลไม่ชัดเจน ครูประจำกลุ่มขาดความรู้และทักษะการสร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาที่ทำการเรียนการสอน และแบบทดสอบการวัดผลประเมินผลกับเนื้อหาในรายวิชาที่ทำการสอนไม่สัมพันธ์กัน ครูประจำกลุ่มไม่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเทคนิคการสอน จิตวิทยา การเรียนการสอน หลักการวัดผลประเมินผล การจัดทำแบบทดสอบที่ถูกต้องเหมาะสมและเ็นไปตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน ปัญหาดังกล่าวข้างต้นอาจเกิดเนื่องมาจากนักศึกษาไม่มีเวลาเพียงพอ เพราะต้องดูแลครอบครัวด้วยจึงไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน และโดยธรรมชาตินักศึกษาผู้ใหญ่ไม่ชอบการทดสอบเพราะทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าตัวเองมีความสามารถทางสติปัญญาดีกว่าคนอื่น ขณะเดียวกันแบบประเมินผลศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดทำและสื่อการเรียนการสอนที่บางรายวิชาไม่มีครูประจำกลุ่ม ต้องจัดหาสื่ออื่นที่มีเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ใกล้เคียงกับรายวิชานั้นมาทำการเรียนการสอน จึงทำให้แบบวัดผลประเมินผลเกิดความไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่ทำการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของนักศึกษา นักศึกษามีปัญหาโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากเพียง 2 ข้อ ได้แก่ การขาดทักษะในการจดคำบรรยาย และมีความวิตกกังวลเมื่อมีการวัดผลการประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษามานาน ทำให้ทักษะและการเขียนหนังสือช้าลง ประกอบกับลักษณะงานที่ทำอยู่ไม่ใช่งานที่เกี่ยวกับงานเอกสาร แต่เน้นงานบริการที่ต้องใช้ทักษะในการปฏิบัติ เช่น การจัดสถานที่ การต้อนรับ การบริการอำนวยความสะดวก การบริการอาหารและเครื่องดื่ม และงานโรงแรมเป็นงานให้บริการที่จะต้องให้ผู้มาใช้บริการมีความพึงพอใจ ซึ่งในบางครั้งผู้ให้บริการจะ

เกิดความเหนื่อยล้าทั้งทางกายและใจ เมื่อสิ้นสุดเวลาทำงานจึงต้องการพักผ่อน ทำให้โอกาสในการทบทวนบทเรียน การเขียนหนังสือ หรือการอ่านหนังสือนั้นมีน้อยมากจึงส่งผลทำให้นักศึกษาจดจำบรรยายของครูประจำกลุ่มไม่ทันและเขียนไม่ถูก และเมื่อมีการวัดผลการประเมินผล นักศึกษาจึงมีความวิตกกังวลซึ่งตรงกับลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่ชอบการทดสอบ

ผู้วิจัยเสนอแนะว่า กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดประชุมสัมมนาระหว่างผู้บริหาร สถานประกอบการ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ครูประจำกลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรผลิตสื่อให้เพียงพอและมีจำหน่ายให้กับนักศึกษา สำหรับการจัดการศึกษาผ่านดาวเทียมทางไกลไทยคมจะต้องมีการออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสม มีการอบรมครูประจำกลุ่มเกี่ยวกับการสอนผู้ใหญ่เพื่อลดความเครียดขณะเรียน และอบรมครูประจำกลุ่มให้ทราบวิธีวัดผลการประเมินผล

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

จิราพร กองทอง. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอ
กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไป
ท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ การเก็บข้อมูลใช้วิธีการศึกษาจาก
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาภาคสนาม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่
เดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ โดยการสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์และ
วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ
โดยใช้บุคคลที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่บริเวณช่องจอม เฉพาะที่เป็นชาวไทย โดยกำหนดช่วงเดือน
มกราคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2535 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 398 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณ
ช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ คือ สถานภาพของนักท่องเที่ยวพบว่า เพศชายมาท่องเที่ยว
มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.81 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่นิยมไปท่องเที่ยวมากที่สุด มีอายุระหว่าง 36-45
ปี คิดเป็นร้อยละ 26.33 และส่วนมากมีสถานภาพสมรสและมีบุตรแล้ว ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ
ค้าขาย นักธุรกิจ มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง
4,001-6,000 บาท มากที่สุด และมีค่าใช้จ่ายในการไปเที่ยวด่านช่องจอมต่อครั้งมากที่สุด ระหว่าง
1,001-2,000 บาท บรรยายภาคด้านกายภาพพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่
ในเขตภาคอีสานตอนใต้ ใช้ระยะเวลาในการเดินทางไปด่านช่องจอม ประมาณ 1-2 ชั่วโมง ซึ่งม
ความสัมพันธ์กันระหว่างระยะทางกับระยะเวลาในการเดินทาง ลักษณะการเดินทางไปท่องเที่ยวจะ
ไปเป็นหมู่คณะ มีจำนวนตั้งแต่ 4-6 คน มากที่สุด การเดินทางจะใช้รถยนต์ส่วนตัว ส่วนใหญ่เดิน
ทางไปด่านช่องจอมเป็นครั้งแรก สิ่งนี้นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุดคือสินค้ามีราคาถูก
บรรยากาศด้านจิตใจ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า รสชาติอาหารพอใช้ และมีความพึงพอใจ
ในราคาอาหารและเครื่องดื่มมีความเหมาะสม และประทับใจในการบริการด้านอาหาร ร้านค้ามี
ความซื่อสัตย์ในการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม บุคคลอื่นๆ ในท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้วยดีเมื่อ
สอบถามเส้นทาง และนักท่องเที่ยวมีความเห็นว่ามีความปลอดภัยในสวัสดิภาพ เมื่อไปท่องเที่ยว
ด่านช่องจอม บรรยายภาคด้านอื่นๆ พบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ 74.12 ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ
บริเวณด่านช่องจอม จากคำบอกเล่าของญาติมิตร ร้อยละ 82.66 มีความเห็นว่า ป้ายบอกเส้นทางมี
ความชัดเจนดี นักท่องเที่ยวร้อยละ 78.39 มีวัตถุประสงค์เพื่อไปซื้อสินค้า ร้อยละ 88.93 มีความเห็น
ว่าต้องปรับปรุงสถานที่จอดรถยานพาหนะ ร้อยละ 53.27 มีความเห็นว่า ห้องสุขามีความสะอาดพอใช้
สินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ไม้ เครื่องเรือนเป็นสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อมากที่สุด นักท่องเที่ยว

ร้อยละ 94.22 มีความเห็นว่า คุณภาพของสินค้ามีความเหมาะสมกับราคา ร้อยละ 77.64 มีจุดประสงค์จะนำสินค้าที่ซื้อไปใช้เอง ร้อยละ 97.24 ไม่ต้องการเดินทางต่อไปยังประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวรู้จักมากที่สุดในจังหวัดสุรินทร์คือ งานแสดงของช้าง และงานช้างแฟร์ จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อเท็จจริงที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ คือ เห็นสภาพทางกายภาพที่เป็นช่องเขา ใช้เป็นทางผ่านไปมาค้าขายระหว่างไทยกับกัมพูชาแต่โบราณ ที่มีทั้งสินค้าไทยและสินค้านำเข้าจำหน่าย ราคาสินค้าก็ไม่แพง ชนิดของสินค้าก็แปลกแตกต่างจากที่อื่นจึงทำให้คนเดินทางไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้น นักท่องเที่ยวและชาวบ้านควรตระหนักถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดแรงดึงดูดใจให้นักเดินทางไปท่องเที่ยว เพราะนอกจากสินค้าที่มีราคาถูกแล้วยังจะได้ชื่นชมกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยสำคัญอีกด้วย นอกจากนี้แล้ว รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบริเวณด่านช่องจอมทั้งในด้านงบประมาณการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และความสวยงามของบริเวณสถานที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ควรหาวิธีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักมากขึ้นกว่าเดิม หาวิธีการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องจอมให้มีความสมบูรณ์และเป็นระบบ อันจะเป็นช่องทางในการนำรายได้เข้าสู่จังหวัดสุรินทร์และประเทศไทยต่อไป

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

: SWU LIBRARY

สรรเพชญ นนทภักดิ์. การศึกษาคุณค่าทางสุนทรียภาพด้านผังเมือง ศึกษาเฉพาะกรณี

นครศรีธรรมราชและภูเก็ต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

การพัฒนาทางวัตถุในเมืองอย่างขาดความคึกคักทำให้เกิดการสูญเสียคุณค่าทางสุนทรียภาพและไม่เป็นการยกระดับจิตใจ ภูมิปัญญาของมนุษย์ในอันที่จะอยู่ร่วมกันเป็นสังคมอย่างสอดคล้องกับภาวะสมดุลย์ของธรรมชาติ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของเมือง

แนวทางและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณค่าทางสุนทรียภาพของเมือง ประกอบด้วยเรื่ององค์ประกอบของชุมชนเมือง ที่ว่าง ทิศนภาพ สารูป วิธีสภาพแวดล้อมที่สนองต่อการใช้งาน ทฤษฎีพื้นที่อาคาร-ที่ว่าง ทฤษฎีความเชื่อมโยง ทฤษฎีสถานที่ และระบบนิเวศน์ของเมือง

จากกรณีศึกษาพบว่า 1) ความเด่นชัดขององค์ประกอบทางกายภาพ ลักษณะภูมิประเทศและวัฒนธรรมของชุมชน 2) การมีมุมมองและลักษณะแวดล้อมที่เหมาะสม และ 3) การมีความหมายจากองค์ประกอบของเมืองตามสภาพของสังคมนั้น ทั้งในเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของเมือง เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดสุนทรียภาพในชุมชนเมืองนครศรีธรรมราชและภูเก็ต

ด้วยเหตุนี้จึงได้มีเป้าหมาย นโยบายในการวางผังเพื่อให้เกิดสุนทรียภาพของเมือง โดย 1) อนุรักษ์สถานที่และกิจกรรมที่เด่นๆ นั้น 2) เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เช่น การกำหนดการใช้ที่ดิน อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดิน อัตราส่วนที่เว้นว่างที่เหมาะสม 3) เชื่อมโยงองค์ประกอบของเมืองทั้งในด้านกายภาพและทัศนภาพ และ 4) เสริมสร้างชีวิตเมืองเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมที่เด่นชัดของเมือง

ผลที่ได้จากการสังเคราะห์กรณีศึกษา ก่อให้เกิดเกณฑ์ที่จะเป็นแนวทางสรุปสำหรับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในการวางผังทางสุนทรียภาพดังนี้ 1) พิจารณาสีที่มีความเด่นชัด 2) วิเคราะห์องค์ประกอบการทางกายภาพของเมือง 3) สรุปคุณค่าทางสุนทรียภาพ 4) รับทราบปัญหาและคาดการณ์แนวโน้ม 5) ตั้งเป้าหมายในการวางผังทางสุนทรียภาพ และ 6) การวางผังทางสุนทรียภาพโดยมีเงื่อนไขว่าเกณฑ์เหล่านี้ อาจมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของท้องถิ่นได้

LOCATION(S) : CU LIBRARY

พิพากรณ์ เมทนีสุดคี. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อ

วิทัศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณี วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวิทัศน์ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาหา
ความรู้และเกิดความต้องการเก็บประวัติการท่องเที่ยวของผู้วิจัยเอง และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและ
รูปแบบ ลักษณะ การท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจในการรับบริการสื่อวิทัศน์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ประเภทท่องเที่ยวส่วนบุคคล ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 240 ราย โดยใช้สื่อวิทัศน์และ
แบบสอบถามที่สร้างขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ อัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน T-test F-test และการทดสอบความแตกต่างรายกลุ่มของคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดย
ใช้วิธีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference =LSD)

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมา
ชมวัดพระเชตุพนฯมีความพึงพอใจต่อการรับบริการสื่อวิทัศน์ในระดับมาก สำหรับราคาของการ
เข้ารับบริการสื่อวิทัศน์ส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจปานกลาง เพราะราคาของการเข้ารับบริการ
สื่อวิทัศน์ที่กำหนดนั้นมีราคาไม่แพงมากเกินไป และนักท่องเที่ยวมีกำลังซื้อได้โดยไม่เดือดร้อน
ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวิทัศน์
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สัญชาติ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และปัจจัยที่
มีผลทำให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวิทัศน์แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ระดับการศึกษา ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความ
พึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ได้แก่ เพศ อายุ วัตถุประสงค์ของการเดินทางประเภท
นักท่องเที่ยว ประสบการณ์การท่องเที่ยวและจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว สำหรับการศึกษาจุดคุ้มทุน
ของสื่อวิทัศน์แนะนำวัดพระเชตุพนฯ รวมกับการบริการถ่ายภาพส่วนตัวด้วยวิทัศน์รอบวัดพระ
เชตุพนฯ พบว่า ปริมาณของยอดขายที่ก่อให้เกิดจุดคุ้มทุนเท่ากับ 8 ม้วนต่อวัน

ผู้ศึกษาวิจัยได้แนะนำว่า ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานรับบริการสื่อวิทัศน์ซึ่ง
ประกอบด้วยผู้แทนวัดพระเชตุพนฯ ผู้แทนชุมชน ผู้แทนโรงเรียนมหรณพาราม และผู้แทนบริษัท
นำเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเก็บไว้เป็นที่ระลึกหรือเป็นประวัติศาสตร์ และช่วยในการเผยแพร่
ศาสนสถานของประเทศไทย ทั้งยังเน้นการสร้างรายได้สร้างอาชีพให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยต้องมีการ
ศึกษาหาความรู้เพราะสิ่งที่ผลิตจะต้องเน้นคุณภาพให้เป็นที่ยอมรับตามวัตถุประสงค์ต่อไป

LOCATION(S) : MU LIBRARY

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. รายงานฉบับสุดท้าย ส่วนที่ 1 รายงาน
 หลักการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine
 Ecotourism). กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541.

การศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล เป็นการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการ และรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงนิเวศโดยรวมที่เหมาะสมกับระบบนิเวศ โดยกำหนดให้มีพื้นที่ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาเป็นตัวอย่าง และวางแนวทางที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแม่แบบต่อพื้นที่ท่องเที่ยวอื่น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปสงค์และอุปทานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของประเทศไทย เพื่อกำหนดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความเหมาะสมต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล และเพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางการจัดการ รวมทั้งรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่เป็นกรณีศึกษา เพื่อใช้เป็นแม่แบบต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่น ขอบเขตการศึกษาของโครงการคือ 1) ศึกษาสภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลของประเทศไทยโดยครอบคลุมรายละเอียด เช่น ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งและสภาพแวดล้อมของชายฝั่งทะเล ระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง และมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ระดับความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) และสภาพปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง 2) ศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล 3) ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสังคม วัฒนธรรมของชุมชน 4) ศึกษาทัศนคติและความนิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของประเทศไทย 5) ศึกษาทิศทางการตลาดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของประเทศไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต 6) ศึกษาขอบข่าย บทบาท หน้าที่ขององค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน รวมทั้งองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล 7) ศึกษากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล 8) วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาฯ เพื่อระบุพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และระบุถึงรูปแบบกิจกรรมที่มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 9) นำเสนอมาตรการและแนวทางในการจัดการและรูปแบบกิจกรรม ตามแนวความคิดของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยว โดยยกเป็นกรณีศึกษาที่สามารถนำไปเป็นแบบอย่างต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลในพื้นที่อื่นๆ ต่อไปได้

การดำเนินงานเป็นการศึกษาในภาพรวมของประเทศ เพื่อประมวลและหาข้อสรุปที่เหมาะสม พร้อมทั้งเลือกพื้นที่ตัวอย่างที่จะนำมาเป็นต้นแบบในการจัดการตามแนวทางและมาตรการที่เสนอ และการศึกษาครั้งนี้มีสาระสำคัญหลักๆ 3 ส่วนคือ 1) ส่วนการศึกษาเพื่อกำหนด

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ซึ่งได้พิจารณารายละเอียดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน
 ขอบเขตพื้นที่ทางทะเลของประเทศไทย ผลการศึกษาได้เสนอแนะการจัดการในเชิงกระบวนการทั้ง
 หก ซึ่งให้ความสำคัญของกระบวนการจัดการในระดับจังหวัด เพื่อประสานแนวคิด วิธีการ และ
 การประสานประโยชน์ในท้องถิ่นเป็นหลัก รูปแบบและกิจกรรมในเชิงปฏิบัติได้ยึดถือการใช้
 ประโยชน์ทรัพยากรแต่ละประเภท และการวางแผนทางและขั้นตอนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณา
 ดำเนินการ 2) ส่วนการศึกษาและเสนอการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรวมของประเทศไทย
 การศึกษาครอบคลุม 23 จังหวัดชายฝั่งทะเล เป็นการศึกษาสถานภาพการใช้ประโยชน์ทางทะเลที่
 เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของจังหวัดต่างๆ
 ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของประเทศไทย พร้อม
 ทั้งเสนอแนวทางการจัดการโดยรวมของแต่ละจังหวัด 3) ส่วนการศึกษาพื้นที่กรณีตัวอย่าง (Case
 Study) ซึ่งได้เลือกหมู่เกาะช้างตอนใต้ รวมหมู่เกาะหมาก จังหวัดตราด และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะ
 เกตุรา ในเขตพื้นที่จังหวัดสตูล เป็นพื้นที่กรณีตัวอย่าง การศึกษาได้ใช้รูปแบบการจัดการ
 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลประยุกต์ใช้ในพื้นที่ย่อย ซึ่งมีสภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว
 การจัดการและปัจจัยที่แตกต่างกัน โดยเสนอแนะกระบวนการศึกษา กระบวนการจัดการและการใช้
 รูปแบบการท่องเที่ยวต่างๆ พิจารณาและเสนอแนะการจัดการที่เหมาะสม ข้อเสนอการจัดการในแต่ละ
 ส่วน อาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวแบบ (Model) ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลแบบต่างๆ
 ซึ่งผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นโครงการนำร่อง หรือนำไปพิจารณาเป็นแนวทางในการกำหนด
 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลในทรัพยากร หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดอื่นๆ ต่อ
 ไป

LOCATION(S): CU LIBRARY

: RU LIBRARY

: TU LIBRARY

: CMU LIBRARY

: MU LIBRARY

: NIDA LIBRARY

อติยา อุดิผล. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดแสดงของช้างเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กรณีปางช้างแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ กับ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอหางฉัตร จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดแสดงของช้างเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการและการดำเนินการจัดแสดงของช้างที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษาปางช้างแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ กับศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอหางฉัตร จังหวัดลำปาง โดยทำการศึกษาในประเด็นของความคิดเห็นที่ประชาชนได้รับจากการแสดงของช้าง และเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมจากความแตกต่างของการบริหารจัดการระหว่างตัวแทนหน่วยงานภาครัฐและตัวแทนภาคเอกชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 4 กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ดูแลช้าง/ควาญช้าง ผู้บริหาร นักท่องเที่ยว และชาวบ้านชุมชนใกล้เคียง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 278 คน ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษารวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มด้วยการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ เจ้าหน้าที่ดูแลช้าง/ควาญช้าง มีความพึงพอใจกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ณ สถานที่ที่ประกอบการ และพึงใจต่อสวัสดิการและที่พักอาศัยที่สถานที่ประกอบการจัดให้ นักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อการแบ่งสถานที่ในเรื่อง ลานจอดรถ ห้องน้ำ การเลือกทำเลที่ตั้ง และร้านอาหาร ว่าอยู่ในที่ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และชอบการแสดงของช้าง ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการอนุรักษ์ช้างวิธีหนึ่ง แต่ก็เป็นการนำสัตว์มาทรมานด้วย การบริหารจัดการที่แตกต่างระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การฟื้นฟูการทำงานของช้างระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหาร จัดการ ของหน่วยงานที่ประกอบการ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้มีการศึกษาล่วงหน้าในเรื่องผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น และในทุกเรื่องด้วย ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียง ไม่ไปกระทบหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม ควรศึกษาถึงค่าตอบแทน (ค่าแรงขั้นต่ำ)

ในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยว เพื่อจะสามารถนำมาเป็นคำตอบแทน/เงินเดือน ที่ยุติธรรมกับเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ณ แหล่งท่องเที่ยว นั้น เพื่อเจ้าหน้าที่/พนักงานจะได้พึงพอใจ และเป็นแรงดึงดูดในการทำงานได้อีกด้วย

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

จิราวรรณ ฉายสุวรรณ และคนอื่นๆ. การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ชาวต่างประเทศต่อการใช้เครื่องประดับอัญมณีไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542.

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่จะหาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจในเชิงลึก เกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อ ความเชื่อและค่านิยมในการใช้เครื่องประดับอัญมณีของนักท่องเที่ยวเฉพาะชาวต่างประเทศ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค ที่มีผลต่อการขยายตลาดเครื่องประดับอัญมณีไทยในตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อเสนอแนะกลยุทธ์การแก้ปัญหา และเพื่อขยายตลาดเครื่องประดับอัญมณีไทยที่เหมาะสมกับตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เนื่องจากคณะผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการศึกษาเพื่อส่งเสริมการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องประดับอัญมณีไทยเท่าที่ผ่านมา ให้ความสนใจต่อตลาดต่างประเทศเป็นหลัก และเสมือนจะละเลยกลยุทธ์การตลาดเพื่อการขยายยอดขายในตลาดลูกค้านักท่องเที่ยวต่างประเทศ ถึงแม้ว่าสัดส่วนของการส่งออกทางอ้อมนี้จะมีค่าว่าการส่งออกไปยังต่างประเทศโดยตรง แต่คณะวิจัยได้เล็งเห็นถึงโอกาสของการขยายตัวของมูลค่าการขายสู่ลูกค้ากลุ่มนี้ ที่จะทวีความสำคัญไปพร้อมกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย

การเก็บข้อมูล ได้ทำการสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาเที่ยวประเทศไทย ไม่รวมผู้เดินทางเข้ามาและออกไปภายใน 1 วัน ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศอเมริกา ยุโรป เอเชียตะวันออกและแปซิฟิก และตะวันออกกลาง ในช่วงเดือนกันยายน ถึง ตุลาคม พ.ศ.2541 ณ จังหวัดเชียงใหม่ หาดใหญ่ และกรุงเทพมหานคร ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 1,116 ชุด

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการซื้อเครื่องประดับอัญมณีในประเทศไทยส่วนมากจะเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาที่พบ 3 อันดับแรก ได้แก่ สินค้าที่ซื้อเป็นของปลอม ราคาแพง และราคาไม่มาตรฐาน สำหรับอุปสรรค พบว่าอุปสรรคจากการที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขาดความตั้งใจซื้อเครื่องประดับอัญมณีไทย ก่อนเดินทางเข้ามาประเทศไทย เนื่องจากขาดความรู้หรือมีทัศนคติในทางลบเกี่ยวกับเครื่องประดับอัญมณีไทย ต่อมาคืออุปสรรคจากการที่นักท่องเที่ยวไม่ได้ไปชมแหล่งผลิตหรือจำหน่ายเครื่องประดับอัญมณีไทย เนื่องจากการที่ไม่มีการบรรจุการเข้าชมแหล่งขายในโปรแกรมทัวร์ และการไม่รู้จักแหล่งขายอัญมณีไทย และอุปสรรคที่ทำให้นักท่องเที่ยวไปชมเครื่องประดับอัญมณีไทยแล้วไม่ซื้อ เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลัวว่าจะเป็นของปลอม ราคาไม่ได้มาตรฐาน และไม่ไว้ใจร้านค้า

ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อและการใช้เครื่องประดับอัญมณีและเครื่องประดับ ผลการวิจัยพบว่าเครื่องประดับทั้ง 3 ชนิดในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เครื่องประดับทอง เครื่องประดับเพชรพลอย และ เครื่องประดับเงิน ได้รับความนิยมในการซื้อจากนักท่องเที่ยวในอัตราใกล้เคียง

เคียง นักท่องเที่ยวจะนิยมซื้อเพียงครั้งละ 1 ชิ้น โดยจะนิยมซื้อแหวนมากที่สุด แต่พบว่าในบางราย จะมีการซื้อแหวนร่วมกับเครื่องประดับอื่นๆร่วมกันเป็นชุด นักท่องเที่ยวนิยมซื้อเครื่องประดับ อัญมณีจากโรงงาน และร้านค้าขนาดใหญ่มากที่สุด การพบแหล่งขายจะเป็นการพบเองโดยบังเอิญ มากที่สุดรองลงมาได้แก่ มัคคุเทศก์แนะนำ และพบว่านักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการซื้ออัญมณีต่อ คนไม่สูงมากนัก นักท่องเที่ยวส่วนมากจะซื้ออัญมณีเพื่อใช้เอง และทำการตัดสินใจซื้อด้วยตนเอง ในด้านค่านิยมเกี่ยวกับการใช้เครื่องประดับมีแนวโน้มแยกได้เป็น 5 กลุ่ม 1) นิยมคุณค่าด้าน ความหมายและความสวยงามของอัญมณี 2) นิยมใช้อัญมณีเพื่อประดับและสะสม 3) นิยมใช้อัญมณี ที่มีความแปลกใหม่ตามแฟชั่น 4) นิยมเปลี่ยนเครื่องประดับเรื่อยๆ และ 5) นิยมใช้อัญมณีเพื่อแสดง รสนิยมและฐานะ

เมื่อเปรียบเทียบเครื่องประดับไทยกับประเทศคู่แข่งได้แก่ อิตาลี ฝรั่งเศส ฮองกง และอินเดีย ในด้านคุณภาพสินค้า รูปแบบสินค้า ราคาสินค้า ความดึงดูดใจของร้านค้า คุณภาพของ บริการ และการส่งเสริมการตลาด พบว่าอยู่ในระดับทัดเทียมกันกับประเทศคู่แข่ง แต่เมื่อแยก เปรียบเทียบเป็นรายประเทศพบว่า อินเดียจะมีจุดเด่นที่การส่งเสริมการตลาด

สำหรับความตั้งใจในการซื้ออัญมณีไทยหากกลับมาประเทศไทยอีก พบว่าส่วนใหญ่มีแนวโน้มจะซื้ออีก และส่วนมากมีความตั้งใจในการแนะนำผู้อื่นให้ซื้อเครื่องประดับอัญมณี ไทย

จากข้อมูลข้างต้นได้เสนอแนะกลยุทธ์การตลาดโดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นคือ

1) การเสริมสร้างความรู้ความสนใจและทัศนคติ โดยจัดทำ Pocket Guide Book ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับอัญมณีไทย ด้านเรื่องราว ความสำคัญของอัญมณีใน ประเทศไทย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณีไทย ตลอดจนแหล่งที่เชื่อถือ ได้ในการซื้ออัญมณี และใน Pocket Guide Book นั้นอาจจะมีรูปของร้านค้าที่จะมอบของที่ระลึก แก่นักท่องเที่ยวรวมอยู่ด้วย โดยทำการแจก ณ จุดตรวจคนเข้าเมือง พร้อมทั้งจัดทำภาพยนตร์สารคดี สั้นๆเกี่ยวกับเครื่องประดับอัญมณีไทย เช่น ประวัติตำนาน แหล่งกำเนิด ภูมิปัญญาไทย เกี่ยวกับ อัญมณีไทย และเครื่องประดับไทยในราชสำนัก เป็นต้น โดยขอความร่วมมือกับสายการบินไทยให้ ช่วยจัดฉายในเที่ยวบินทั้งในและระหว่างประเทศ ตลอดจนอาจจัดฉายตามโทรทัศน์วงจรปิดใน สนามบินในประเทศ ข้อมูลเหล่านี้ควรมีการจัดทำผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยเชื่อมต่อกับ website ที่ เกี่ยวข้องกับ Travelling Thailand ด้วย

2) การสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและราคา ร้านต่างๆ ควรเน้นในด้านการออก ใบรับประกันสินค้า การสร้างตราชี้ข้อ และควรร่วมกันณรงค์ให้มีการสร้างทัศนคติด้านความ ซื่อสัตย์แก่ผู้ขาย การให้บริการตรวจสอบรับรองสินค้าโดยแท้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและรวดเร็ว การ ออกกฎหมายและการบังคับใช้ต่อผู้กระทำความผิดหลอกลวงนักท่องเที่ยว และการให้รางวัลสนับสนุนผู้ ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิด และผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่อุตสาหกรรมอัญมณี นอกจากนี้

รัฐบาล สมาคมอัญมณี และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมกันในการจัดทำคู่มือร้านค้าอัญมณีที่เชื่อถือได้ในพื้นที่ต่างๆ แจกแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์อัญมณีประจำท้องถิ่นที่ให้บริการครบวงจร คือมีจุดที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตอัญมณี สาธิตการผลิต และภายในศูนย์ยังควรจัดให้เป็นแหล่งรวมร้านจำหน่ายอัญมณี เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาชมและสามารถเลือกซื้อได้ โดยหน่วยงานของรัฐ หรือสมาคมอัญมณี จะส่งผู้แทนมาตรวจสอบรับรองความน่าเชื่อถือของร้านค้าในศูนย์ และร่วมมือกับบริษัทท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ให้บรรจุโปรแกรมการเยี่ยมชมศูนย์จำหน่ายอัญมณี หรือร้านจำหน่ายอัญมณีในรายการท่องเที่ยวประเทศไทย

3) การสร้างความพอใจในสินค้าและบริการ ควรเน้นที่การพัฒนา รูปแบบของผลิตภัณฑ์ โดยมีแหวนเป็นหลักและออกแบบเครื่องประดับอื่น เช่น สร้อยคอ ต่างหู หรือกาไลที่เข้ากันเป็นชุด และใช้ร่วมกับกลยุทธ์หีบห่อ โดยการออกแบบหีบห่อที่สามารถบรรจุเครื่องประดับได้เป็นชุด อย่างสวยงาม ร้านค้าอาจพยายามจัดสินค้าให้มีความหลากหลายในระดับราคา แต่ควรเน้นชิ้นที่ราคาไม่สูงนักให้ลูกค้าได้เลือกด้วย และหากสามารถสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าได้ตามวิธีข้างต้น อาจช่วยให้กลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูงเกิดความมั่นใจที่จะซื้อเครื่องประดับชิ้นที่มีมูลค่าสูงได้ นอกจากนี้ควรเน้นการจัดบรรยากาศในร้านค้าโดยมีเครื่องมือต่างๆ เช่น แสงไฟพอเหมาะ กระจกเงาอย่างดี เป็นต้น เพื่อเพิ่มบรรยากาศในการซื้อสินค้า และใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการขายช่วย เช่น เสนอการลดราคาเป็นพิเศษสำหรับการซื้อเครื่องประดับชิ้นที่ 2 ในขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับพนักงานขาย โดยต้องอบรมให้รู้จักกระตุ้นการซื้อของลูกค้าให้ซื้อมากขึ้น แต่ไม่ใช่จะยั่วยุจนเกินไป ผู้จัดการจำหน่ายควรใช้การกระตุ้น ณ จุดขาย เช่น การให้ได้ทดลองใส่ ได้สัมผัสตัวสินค้าอย่างเต็มที่ อบรมทักษะการขายของพนักงานขายให้สามารถสังเกตนิสัยของผู้ซื้อ และเสนอแนะได้อย่างถูกต้อง

สำหรับการส่งเสริมการตลาดเพื่อเสริมสร้างภาพพจน์และสร้างจุดเด่นของอัญมณีและเครื่องประดับไทยนั้น ในด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ควรติดต่อบุคคลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ซึ่งอาจจะเป็นผู้นำทางด้านแฟชั่น สังคม หรือการเมือง มาให้ความเห็นและแสดงถึงความชื่นชมในอัญมณีและเครื่องประดับไทย อีกทั้งควรมีการจัดแฟชั่นโชว์ในระดับนานาชาติ และแสดงเครื่องประดับอัญมณีไทยร่วมไปด้วย นอกจากนี้ควรมีการจัดแสดงเครื่องประดับไทยโบราณในพิพิธภัณฑ์หลักของไทยให้โดดเด่น รวมทั้งอาจมีการนำเครื่องประดับไทยโบราณ และเครื่องประดับไทยยุคใหม่ ที่มีการออกแบบอย่างหรูหราปราณีตไปจัดงานแสดงในต่างประเทศ

ส่วนการจัดทำการโฆษณานั้น สามารถจัดโฆษณาแบบ Cross Promotion ร่วมกับสถานที่ท่องเที่ยวและโบราณสถานของไทย นอกจากนี้ควรเน้นการโฆษณาถึงเอกลักษณ์ของทับทิมและไพฑิณ เพื่อเป็นจุดเด่นในการสร้างตำแหน่งของสินค้าที่แตกต่างไปจากคู่แข่งในประเทศอื่นๆ นอกจากนี้จะได้มีการศึกษาถึงวิธีการส่งเสริมการตลาดของประเทศคู่แข่ง เพื่อนำมาพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องประดับอัญมณีไทยต่อไป

4) กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นการซื้อซ้ำและการแนะนำต่อ ผู้จัดจำหน่ายควรจัดทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ซื้อสินค้าไปแล้ว เพื่อติดต่อให้มีการซื้อครั้งต่อไป โดยอาจจัดส่งแคตตาล็อกให้ส่งช่องทางไปรษณีย์ หรือ จัดทำเว็บเพจ ให้สามารถส่งซื้อทางอินเทอร์เน็ตได้ เพราะหากลูกค้าเคยซื้อจะเกิดความมั่นใจที่จะสั่งซื้ออีกได้ พร้อมการเสนอโปรแกรมเพื่อจูงใจ เช่น จัดทำบัตรกำนัลให้แก่ลูกค้าในการซื้อครั้งต่อไป หรือมอบให้ผู้อื่นมาซื้อ โดยระบุข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ตั้งและวิธีติดต่อกับร้านได้ง่ายลงไปด้วย รวมทั้งการใช้เทคนิคการส่งเสริมการตลาดกระตุ้นให้เกิดการแนะนำ เช่น แจกแคตตาล็อกพร้อมนามบัตรแก่ผู้ซื้อ จัดโปรแกรมลูกค้าแนะนำลูกค้า โดยจะมีส่วนลดให้เพื่อนและส่งของขวัญไปให้ผู้แนะนำตามมูลค่าการซื้อของผู้ถูกแนะนำ เป็นต้น

การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวนี้ บางกิจกรรมจะต้องกระทำอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่องเพื่อผลในระยะยาว โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกระดับคือ รัฐบาล และสมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอัญมณีและการท่องเที่ยว บริษัทท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: KKU LIBRARY

อาทิตย์ ศิริธร. วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยปีพุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร, 2541.

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อศึกษาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการดังนี้ คือ ศึกษาสถานการณ์ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการท่องเที่ยวของประเทศไทย วิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยวของไทยใน 5 ปีข้างหน้า กำหนดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวของประเทศไทย และให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้คือ 1) การศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยว โดยศึกษา สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวของโลก สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวของไทย พยากรณ์จำนวนและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว 2) การศึกษาอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว โดยศึกษา ตลาดการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ตลาดอุทยานตามแนวความคิด ตลาดผจญภัย ตลาดเรือสำราญ ตลาดกีฬาทางน้ำ ตลาดการประชุม นิทรรศการและการให้รางวัลโดยการท่องเที่ยว 3) การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย โดยศึกษา ศักยภาพการท่องเที่ยวไทยในระดับนานาชาติ การจัดลำดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด ปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย การจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการติดตามสภาพความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท่องเที่ยว วัดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสาธารณสุขของโลก ของประเทศไทย การคาดคะเนงบประมาณการลงทุนเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเมืองท่องเที่ยวหลัก

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้คือ ข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ข้อมูลทุติยภูมิ การศึกษา ค้นคว้า รวบรวม จากรายงานการวิจัยของสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย รายงานสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และ วิทยานิพนธ์ของผู้บริหารระดับสูงของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สิ่งพิมพ์และเอกสารประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในที่นี้จะใช้แบบการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research) และการวิจัยแบบวิเคราะห์ (Analytical Research) ใช้การวิเคราะห์เชิงสถิติ คือ ใช้แนวโน้ม ความถี่ และค่าเฉลี่ย ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ใช้วิธี SWOT และ ใช้คำสัมภาษณ์ประกอบการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกจาก 1) สภาพแวดล้อมการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย สถานการณ์และแนวโน้มของโลก เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง/กฎหมาย และเทคโนโลยี 2) สภาพแวดล้อมอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย สภาพแวดล้อม

การท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การท่องเที่ยวในอาเซียน และอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว

ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็น โอกาสและอุปสรรคของการท่องเที่ยวของไทย จากนั้นวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจากศักยภาพการท่องเที่ยวของไทย ได้ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการท่องเที่ยวของไทย เมื่อนำสภาพแวดล้อมภายนอกมาพิจารณาโดยเปรียบเทียบโอกาสและอุปสรรคของการท่องเที่ยวของไทย จะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมภายนอกมีโอกาสมากกว่าอุปสรรค ดังนั้นสภาพแวดล้อมภายนอกเกื้อกูลต่อการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวของไทย และเมื่อนำสภาพแวดล้อมภายในมาพิจารณาโดยเปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อน จะเห็นได้ว่า จุดอ่อนนั้นมีมากกว่าจุดแข็ง แต่จุดแข็งนั้นเป็นจุดที่แข็งแกร่งที่มีความได้เปรียบอย่างมาก สำหรับจุดอ่อนนั้น ล้วนแต่เป็นจุดอ่อนที่แก้ไขได้ไม่มากนัก ถ้าทั้งภาคราชการและเอกชนต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขจริง ปัญหาเหล่านี้ล้วนแก้ไขได้ ดังนั้น เมื่อนำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของการท่องเที่ยวไทยมาวิเคราะห์ จึงสามารถกำหนดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวของไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2545) คือ ผู้นำการท่องเที่ยวในกลุ่มอาเซียน เพราะว่าในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนจะมีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากแนวโน้มที่สำคัญคือ การเปิดประเทศจีน ถ้าการท่องเที่ยวของไทยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเข้าสู่มาตรฐานสากล ก็จะสามารถก้าวขึ้นเป็นผู้นำการท่องเที่ยวของกลุ่มอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้คือ ผู้วิจัยขอกำหนดเป็นนโยบายและกลยุทธ์เพื่อให้ก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวของไทยปี พ.ศ. 2545 ที่กำหนดไว้ว่า ผู้นำการท่องเที่ยวในกลุ่มอาเซียน (The Leader of Tourism Industry in ASEAN) นั้น ควรมีวัตถุประสงค์ระยะสั้นคือ พัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นผู้นำการท่องเที่ยวในภาคนี้ โดยการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าสู่มาตรฐานสากลในแหล่งท่องเที่ยวที่องค์กรท้องถิ่นมีความพร้อม ให้การท่องเที่ยวเป็นวิธีการกระจายรายได้ สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดภาระสิ่งแวดล้อม รักษาการท่องเที่ยวของไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันได้ยั่งยืน

นโยบายระดับประเทศที่ควรกำหนดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ คือ 1) พัฒนาระบบขนส่งในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก 2) ขยายระบบสาธารณูปโภคเพิ่มเติม 3) ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 4) จัดการให้เกิดการแข่งขัน 5) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารชุมชน 6) ใช้มาตรการควบคุมการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยว 7) ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ต่อต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนามี 12 กลยุทธ์ คือ

1. กลยุทธ์การบริหารแผนแม่บท
2. กลยุทธ์พัฒนาการคมนาคมและระบบการให้ข้อมูลข่าวสาร

3. กลยุทธ์ฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวไทย
4. กลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
5. กลยุทธ์การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา
6. กลยุทธ์การส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทนำด้านการท่องเที่ยวในอินโดจีนและเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้

7. กลยุทธ์พัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้มีเอกลักษณ์ไทยในมาตรฐานสากล
8. กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวและขยายจำนวนวันท่องเที่ยว
9. กลยุทธ์การส่งเสริมไทยเป็นศูนย์กลางการจัดนิทรรศการศูนย์ประชุม และ

ข้อปึงนนาชาติ

10. กลยุทธ์การตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทย
11. กลยุทธ์การพัฒนากฎระเบียบและการรักษาความปลอดภัยเพื่อการท่องเที่ยว
12. กลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พรทิพย์ เชียรธีรวิทย์. ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวใน
อนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง. เชียงใหม่ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2542.

การศึกษาถึงศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว
ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ข้อคือ ข้อแรกเป็นการศึกษาลาดการท่องเที่ยว
จังหวัดเชียงใหม่ และข้อที่สองเป็นการศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวเชียงใหม่ในระดับนานาชาติ
ชาติ และปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เชียงใหม่พร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคกลุ่ม
น้ำโขงซึ่งประกอบด้วยพม่า จีนตอนใต้ สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนามและไทย วิธีการศึกษาใช้ข้อ
มูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยข้อมูลปฐมภูมิทำการสอบถามนักท่องเที่ยวต่างชาติ 200 ราย และผู้
ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 30 ราย ส่วนข้อมูลทุติยภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร
ของหน่วยงานของรัฐ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 40 ของนักท่องเที่ยวต่าง
ชาติทั้งหมดมาเที่ยวเชียงใหม่มากกว่า 1 ครั้ง การเที่ยวจะเป็นการชมทัศนียภาพ(sightseeing) มี
ระยะเวลาการพำนัก 2-3 วัน จุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชียงใหม่คือแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
เช่น การเที่ยวปางช้างและการดูนกในอุทยานแห่งชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และ
ศิลปวัฒนธรรมรวมทั้งสิ้น 350 แห่ง นอกจากนั้นยังมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่จัดเป็นประจำ
ทุกปีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย เชียงใหม่ยังมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในรูปของการประชุม
นานาชาติด้วยเนื่องจากมีโครงสร้างขั้นพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่เพียงพอ
สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น มีสถานพักแรม 289 แห่ง จำนวน 16,050 ห้อง บริษัทนำ
เที่ยวที่นำนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเที่ยวประเทศไทยจำนวน 39 บริษัท ร้านค้าของที่ระลึก 199 แห่ง
ร้านอาหาร 165 แห่ง และมีระบบการคมนาคมทางบกและทางอากาศที่เชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นๆและ
ประเทศเพื่อนบ้านได้ดีโดยเฉพาะท่าอากาศยานเชียงใหม่จัดเป็นท่าอากาศยานนานาชาติหนึ่งในสี่
ของประเทศสามารถรองรับผู้โดยสารภายในและต่างประเทศได้ปีละ 3.65 ล้านคน

จากการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ในระดับนานาชาติใน
เรื่องความพึงพอใจพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติให้คะแนนกับอรรถาศัยของคนเชียงใหม่มากที่สุด
เช่นเดียวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ และนักท่องเที่ยวต่างชาติประเมิน
การให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสถานพักแรม บริษัทนำเที่ยวและร้านขายของที่ระลึกว่า
อยู่ในเกณฑ์ดี โดยคะแนนสูงสุดเป็นเรื่องของสภาพของพนักงาน รองลงมาเป็นการให้การ
ต้อนรับที่อบอุ่นและความรวดเร็วในการให้บริการ ส่วนประเด็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการ
บริการทางการท่องเที่ยวของรัฐนั้น นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวให้คะแนน
สูงสุดกับการให้บริการของเครื่องบินทั้งในเรื่องความสะดวกและความเพียงพอในการให้บริการ

ความเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นและประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือความไม่เพียงพอในการรองรับและคุณภาพการจัดการเกี่ยวกับขยะและมูลภาวะ ความสะอาดและความไม่เพียงพอของห้องสุขาในแหล่งท่องเที่ยวและในการขนส่งทางรถไฟ

จากโครงการความร่วมมือระหว่าง 6 ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงนั้น เชียงใหม่ซึ่งเป็นจังหวัดทางภาคเหนือของไทยมีศักยภาพพร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวมากกว่าประเทศอื่นๆ อย่างไรก็ตามประชาชนและองค์กรท้องถิ่นของเชียงใหม่จะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคทางการท่องเที่ยว เช่น ขยะตกค้าง แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่ค่อนข้างเสื่อมโทรมและคุณภาพของบุคลากรทางการท่องเที่ยว เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สนธิดา เกตุรวงศ์. รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของ

บุคลากรในสาขาการท่องเที่ยว. เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน และแปล เพื่อสำรวจลักษณะของภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และเพื่อนำผลวิจัยมาสร้าง Target Performance Profile ของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษสาขาการท่องเที่ยว ประชากรในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ บุคลากรบริษัทท่องเที่ยว จำนวน 3 คน บุคลากรโรงแรม จำนวน 37 คน และบุคลากรโรงแรม (ระดับบริหาร) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยมี 2 ชนิดคือ แบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ และชนิดให้เพิ่มความหรือตัวเลขให้กับกลุ่มที่ 3 และแบบสัมภาษณ์ซึ่งใช้กับบุคลากรกลุ่มที่ 1 และ 2 คำถามในการวิจัยมีดังนี้คือ ความจำเป็นของหน่วยงานในการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรในหน่วยงาน ความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ให้แปลของบุคลากร ลักษณะภาษาอังกฤษที่ใช้ในแต่ละทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน และความคิดเห็นของผู้ทำงานต่อระดับความรู้ภาษาอังกฤษของตน

ผลการวิจัยสามารถตอบคำถามในการวิจัยที่ตั้งไว้ดังนี้คือ คำถามที่ 1 ความจำเป็นของหน่วยงานในการใช้ภาษาอังกฤษ คำตอบคือ หน่วยงานมีความจำเป็นในการใช้ภาษามาก โดยทักษะที่จำเป็นมากที่สุดคือทักษะการฟังและการพูด คำถามที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรในหน่วยงาน คำตอบคือ ผู้บริหารยังไม่พอใจกับความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรในหน่วยงาน เพราะมีความคิดเห็นว่าในทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียนและทักษะการแปลนั้น บุคลากรยังมีความสามารถไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ คำถามที่ 3 ความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากร คำตอบคือ บุคลากรสาขาการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการปฏิบัติงานในธุรกิจท่องเที่ยว โดยทักษะที่จำเป็นมากที่สุดคือ การฟัง และการพูด คำถามที่ 4 ลักษณะภาษาอังกฤษที่ใช้ในแต่ละทักษะ คำตอบคือ ทักษะการฟัง บุคลากรจะใช้ทักษะการฟังมากที่สุดโดยมีวัตถุประสงค์ในการฟังเพื่อการได้ตอบในบทสนทนา ทักษะการพูด บุคลากรจะใช้ทักษะการพูดมากในระดับเดียวกับทักษะการฟัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสนทนากับลูกค้า ทักษะการอ่าน บุคลากรใช้ทักษะการอ่านในระดับปานกลาง โดยจะอ่านโทรเลข / โทรสาร แผ่นโฆษณามากที่สุด ทักษะการเขียน บุคลากรจะใช้ทักษะการเขียนในระดับปานกลาง เช่น เกี่ยวกับทักษะการอ่าน โดยจะเขียนบันทึกข้อความสั้นๆ และจดหมายธุรกิจ โดยจะเขียนถึงลูกค้าหรือผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจ ทักษะการแปล บุคลากรจะใช้ทักษะการแปลในการแปลบทสนทนา แปลจดหมายและรายงาน ซึ่งการแปลจะเป็น

การแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยจะแปลหรือถ่ายทอดให้กับผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา
คำตามข้อ 5 บุคลากรมีความเห็นว่าตนเองยังมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานยังไม่
เพียงพอ และหาวิธีการเพิ่มพูนความรู้ด้วยการฝึกฝนตนเองเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้คือ ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษในธุรกิจ
การท่องเที่ยวของบุคลากรมีมาก อย่างไรก็ตามบุคลากรในสาขาการท่องเที่ยวยังใช้ภาษาอังกฤษใน
การปฏิบัติงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก จึงควรต้องมีการฝึกอบรมภาษาอังกฤษให้บุคลากร
สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความมั่นใจ และเป็นที่ชื่นชมของนัก
ท่องเที่ยว

การสร้างหลักสูตรเพื่อการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวควรเน้นที่
การฟัง และการพูดเป็นหลัก และหากการฝึกอบรมมีเวลาเพียงพอ หรือผู้รับการอบรมมีพื้นฐาน
ทางภาษาดี การอบรมอาจครอบคลุมทักษะการอ่าน การเขียน และการแปลด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการ
เอื้อให้บุคลากรสามารถรับผิดชอบงานในระดับสูงขึ้นได้ และในขณะเดียวกันก็จะเป็นการพัฒนา
ศักยภาพของบุคลากร

การสร้างเนื้อหาบทเรียนในการสอนทักษะการฟัง ควรครอบคลุมการฟังการ
สนทนาเพื่อได้ตอบการสนทนา นอกจากนี้ ควรมีการฝึกการฟังคำสั่งเพื่อรับและปฏิบัติตามคำสั่ง
ฟังข่าว และสำหรับบุคลากรที่ต้องรับผิดชอบในตำแหน่งที่สูงขึ้น ควรจะมีการฝึกการฟังการ
บรรยาย และฝึกการฟังการประชุมด้วย

การสร้างเนื้อหาบทเรียนในการสอนทักษะการพูด ควรครอบคลุมการพูดใน
ลักษณะสนทนากับนักท่องเที่ยวการขอข้อมูล การขอหรือให้บริการ การให้และถามเหตุผล การถาม
และแสดงความคิดเห็น การขอและให้คำแนะนำ และการให้ความช่วยเหลือ

ในการสอนทักษะการอ่านสำหรับบุคลากรระดับสูง ควรมีเนื้อหาครอบคลุมการ
อ่าน โทรเลข แฟกซ์ คำสั่ง จดหมายธุรกิจ หนังสือพิมพ์ แผ่นโฆษณา และคำราวีวิชาการในสาย
งาน เพื่อค้นคว้าเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

ส่วนทักษะการเขียนเนื้อหาอาจครอบคลุมการเขียนบันทึกข้อความสั้นๆ จดหมาย
ธุรกิจ สรุปรายงานการประชุม เป็นต้น

สำหรับการสอนทักษะการแปลเนื้อหาควรครอบคลุมการแปลข่าวจากหนังสือ
พิมพ์ จดหมาย และรายงาน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นว่า การสร้างหลักสูตรเพื่อฝึกอบรมบุคลากรใน
สาขาการท่องเที่ยวควรเน้นที่ทักษะการฟัง และการพูด ส่วนทักษะการอ่าน การเขียนและการแปล
ควรมีไว้เพื่อฝึกอบรมบุคลากรในระดับสูงขึ้นไป อย่างไรก็ตามหากต้องการสร้างหลักสูตร
สำหรับบุคลากรกลุ่มนี้ ควรมีการทำวิจัยเพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติมว่าเนื้อหาของหลักสูตรควร
ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงราย. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542:จังหวัดเชียงราย. เชียงราย:สำนักงานสถิติ
จังหวัดเชียงราย , 2542.

วัตถุประสงค์ในการสำรวจครั้งนี้คือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษา การกีฬาและการท่องเที่ยวสำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น มีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษา การกีฬาและการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด โดยรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ STRATIFIED THREE-STAGE SAMPLING โดยมีเขตการปกครองเป็นสตราตัม ชุมชนอาคาร(ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน(ในเขตสุขาภิบาล หรือนอกเขตเทศบาล-สุขาภิบาล) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ครั้วเรือนส่วนบุคคล เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สอง และสมาชิกในครั้วเรือนส่วนบุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สาม การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ ใช้วิธีส่งพนักงานเจนนับไปสัมภาษณ์สมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่ตกเป็นตัวอย่างในครั้วเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ตามการปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล คือระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน ถึง 20 ธันวาคม 2542 และเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด ภาคและประเทศ ในรูปอัตราร้อยละ

ความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว ผลการสำรวจสามารถสรุปได้ดังนี้คือ ในด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ผลการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยจัดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวภายในจังหวัดเชียงราย พบว่ามีผู้เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวประมาณร้อยละ 98.6 และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 1.4 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่า คิดว่าวันหยุดสุดสัปดาห์เป็นช่วงเวลาสั้นเกินไปและประเทศกำลังอยู่ในภาวะเศรษฐกิจไม่ดีด้วยเป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนที่เห็นว่ามีย่านักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีร้อยละ 61.4 มาเที่ยวเท่าเดิมมีร้อยละ 14.2 และมาเที่ยวน้อยลงมีร้อยละ 13.3 ทั้งนี้มีผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 11.1 สำหรับสิ่งที่ช่วยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในจังหวัดเชียงรายมากขึ้น 3 อันดับแรก คือ แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณี และสินค้าพื้นเมือง จากผลการสำรวจพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และประชาชนต้องการให้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด คือ อุทยาน และวนอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ประชาชนยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเพื่อให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ดัง

นี้ ควรปรับปรุงสถานที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ต้องมีการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้น และควรปรับปรุงสถานที่จอดรถ เป็นต้น สำหรับแผนการที่จังหวัดจะจัดเก็บเงินค่าเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งเพื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น มีประชาชนประมาณ 1 ใน 2 หรือร้อยละ 54.3 เห็นด้วย และแหล่งท่องเที่ยวที่เห็นควรจะให้มีการเก็บเงินค่าเที่ยวชม 3 อันดับแรก ได้แก่ อุทยาน วนอุทยานแห่งชาติ น้ำตกต่างๆในชุมชน และพระธาตุพุทธสถาน สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชม มีร้อยละ 45.7 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่า จะทำให้นักท่องเที่ยวลดลง ประชาชนไม่มีเงินจ่าย และงบประมาณด้านนี้ควรเป็นของรัฐ เป็นต้น และสำหรับความคิดเห็นด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จากผลการสำรวจพบว่า ประชาชนร้อยละ 97.6 คิดว่า งบประมาณสำหรับการใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ซึ่งนอกจากได้จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว ควรจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวนี้ร้อยละ 0.5 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่างบประมาณของหน่วยราชการท้องถิ่นมีน้อยอยู่แล้วควรให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยรับผิดชอบเอง เป็นต้น แต่ทั้งนี้ผู้ที่ไม่ให้ความเห็นร้อยละ 1.9 สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสภาพของสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายที่ได้เคยไปเที่ยวมาแล้ว สรุปได้ว่า คอยดู ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดี มีร้อยละ 45.8 ที่เห็นว่าการปรับปรุง มีร้อยละ 4.2 ซึ่งควรปรับปรุงสถานที่จอดรถ ค่าบัตรผ่านประตูซึ่งแพงเกินไป เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมาก มีร้อยละ 50.0 คอยแม่สลอง ประชาชนประมาณร้อยละ 74.0 เห็นว่าคอยแม่สลองมีสภาพดี ที่เห็นว่าการปรับปรุง มีร้อยละ 10.5 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับความสะอาด การมีร้านค้าขายของที่ระลึกควรมีมากขึ้น เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมาก มีร้อยละ 15.5 ตามเหลื่อมทองคำ ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 76.2 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าการปรับปรุง มีร้อยละ 21.3 ควรปรับปรุงด้านความสะอาด และการขาดเจ้าหน้าที่ดูแล เป็นต้น และผู้ที่เห็นว่ามีสภาพดีมาก มีร้อยละ 2.5 อุทยาน วนอุทยานแห่งชาติ ประชาชนประมาณร้อยละ 58.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุง มีร้อยละ 37.4 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับความสะอาด สถานที่พักผ่อนและการคมนาคมไม่ค่อยสะดวก เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมาก มีเพียงร้อยละ 3.8 บริเวณแนวพรมแดน เช่น แม่สาย ประชาชนประมาณ 3 ใน 4 หรือร้อยละ 75.1 เห็นว่า มีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าการปรับปรุงมีร้อยละ 22.6 ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมาก มีเพียงร้อยละ 2.3 น้ำตกต่างๆในชุมชน-ประชาชนประมาณร้อยละ 44.5 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าการปรับปรุงมีร้อยละ 53.7 และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 1.8 พระธาตุ พุทธสถาน-ประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมีประมาณร้อยละ 60.7 ส่วนที่เห็นว่าการปรับปรุงมีร้อยละ 30.2 และที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 9.1 หาดเชียงราย-ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 57.2 ที่เห็นว่าการปรับปรุงมีร้อยละ 40.4 และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 46.5 ที่เห็นว่าการปรับปรุงมีสูงถึงร้อยละ 50.4 และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 3.1 ภูเขาและ

ค้อยต่างๆในบริเวณชุมชน-ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 53.4 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 45.2 และที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 1.4

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 : จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี : สำนักงานสถิติ
จังหวัดชลบุรี, 2543.

การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น หรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษ การกีฬา และการท่องเที่ยว สำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนหน่วยราชการส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษ การกีฬา และการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด โดยกลุ่มรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified three – stage sampling โดยมีเขตการปกครองเป็นสตราตัม ชุมชมอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (ในเขตสุขาภิบาลหรือนอกเขตเทศบาล – สุขาภิบาล) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง คราวเรือนส่วนบุคคล เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 2 และสมาชิกในครัวเรือนส่วนบุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติใช้วิธีส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไปสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่ถูกเป็นตัวอย่างครัวเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลคือ วันที่ 20 พฤศจิกายน ถึง 20 ธันวาคม 2542 และเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด ภาค และประเทศในรูปอัตราร้อยละ

ผลการสำรวจความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ความคิดเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยจัดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เที่ยวภายในจังหวัดชลบุรี พบว่า มีผู้ที่เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวประมาณร้อยละ 93.2 และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยประมาณร้อยละ 6.75 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่าชอบแหล่งท่องเที่ยวต่างกัน ไม่เป็นส่วนตัวและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เป็นต้น ประชาชนร้อยละ 39.2 เห็นว่า มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดชลบุรีเพิ่มขึ้น สำหรับสิ่งที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวจังหวัดชลบุรีมากขึ้น 3 อันดับแรกคือแหล่งท่องเที่ยว 86.30 วัฒนธรรมประเพณี 52.71 สินค้าพื้นเมือง 50.72 จากผลการสำรวจพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และประชาชนต้องการให้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดคือ เขาสามมุก ชายหาดบางแสน เกาะลอย นอกจากนี้ประชาชนยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนา ปรับปรุง สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนี้ ความสะอาด ความมีระเบียบเรียบร้อย ขยะ การจอดรถและคมนาคมไม่สะดวก ร้านขายสินค้า อาหารที่มีราคาแพง เป็นต้น สำหรับแผนการที่จังหวัดอาจจะจัดเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชมเพิ่มเติมในสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่ง เพื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น มีประชาชนประมาณ 1 ใน 2 หรือร้อยละ 42.50 เห็นด้วยและแหล่งท่องเที่ยว

เที่ยวที่เห็นควรจะให้มีการเก็บเงินค่าเที่ยวชม 3 อันดับแรก ได้แก่ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว สวนเสือศรีราชา สวนนงนุช สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินค่าเที่ยวชมมีร้อยละ 57.50 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่านักท่องเที่ยวจะลดน้อยลง และขณะนี้เศรษฐกิจที่ตกต่ำ ปัจจุบันก็เก็บอยู่แล้ว แพงเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวเสียเงินเพิ่มขึ้น เป็นต้น สำหรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จากผลการสำรวจพบว่า ประชาชนประมาณร้อยละ 88.15 คิดว่างบประมาณสำหรับใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ซึ่งนอกจากได้รับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว ควรจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และมีผู้ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวนี้ ร้อยละ 1.81 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่าส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอ ควรนำเงินไปพัฒนาหมู่บ้านดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ผู้ไม่ให้ความเห็นอยู่ร้อยละ 10.04 นอกจากนี้ยังมีการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด โดยเป็นความคิดเห็นที่มีต่อสภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีที่ได้เคยไปเที่ยวมาแล้ว ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าสถานที่ท่องเที่ยวเช่น บางแสน พัทยา สวนสัตว์เปิดเขาเขียว สวนเสือศรีราชา สวนนงนุชยังมีสภาพที่ดี

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

บงกช หงษ์คำมี. ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วัตถุประสงค์ในการศึกษามีดังนี้ ศึกษาเงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ กฎหมาย โดยเฉพาะนโยบายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเน้นความร่วมมือระหว่างประเทศไทย-ลาว ศึกษาความร่วมมือไทย-ลาวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เกี่ยวกับลักษณะองค์ประกอบและกลไกความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และปัญหาอุปสรรคในความร่วมมือดังกล่าว และแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การศึกษาในพื้นที่เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และใช้การสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยมีขอบเขตการวิจัยคือ ศึกษาข้อมูลความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในปี พ.ศ. 2533-2540 สถานที่เก็บข้อมูลในประเทศไทยคือ กรุงเทพฯ ขอนแก่น อุตรดิตถ์ หนองคาย มุกดาหาร นครพนม และอุบลราชธานี และในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวคือ เวียงจันทน์ หลวงพระบาง สะหวันนะเขต และปากซัน

ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย-ลาว อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือใหญ่ คือ กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง และความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยว ระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจะมี 3 รูปแบบคือ 1) ความร่วมมือในระดับรัฐบาลกับรัฐบาล ซึ่งมีการท่องเที่ยวแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นกลไกหลักในความร่วมมือในระดับประเทศ ในระดับท้องถิ่นจะมีความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดและแขวง มีผู้ว่าราชการจังหวัด และเจ้าแขวงเป็นประธาน โดยมีคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน และการประชุมปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการของผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าแขวง และคณะทำงานเฉพาะกิจด้านต่างๆ เป็นกลไกในการทำงาน 2) ความร่วมมือระหว่างเอกชนไทยกับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่มี 2 ลักษณะคือ 2.1) การที่เอกชนไทยเข้าไปลงทุนในกิจการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2.2) เอกชนไทย (นักธุรกิจชายแดนหรือประธานชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดชายแดน) ร่วมมือกับบริษัทท่องเที่ยวที่เป็นของรัฐบาลลาว และบริษัทท่องเที่ยวที่เป็นของรัฐบาลเวียดนาม ร่วมมือกันสำรวจเส้นทางท่องเที่ยว

เที่ยว ในไทย ลาว และเวียดนาม ในอนาคตจะมีการร่วมมือกันในการทำธุรกิจท่องเที่ยว 3 ประเทศ
ร่วมกัน 3) ความร่วมมือระหว่างเอกชนไทยและเอกชนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ใน
รูปแบบร่วมมือกันทำธุรกิจท่องเที่ยวโดยบริษัทท่องเที่ยวไทยและบริษัทท่องเที่ยว สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว ลงนามเป็นคู่สัญญาที่จะส่งนักท่องเที่ยวให้แก่กัน

ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย-ลาว ทั้งในระดับรัฐบาลและในระดับ
ท้องถิ่นการดำเนินงานร่วมกันเป็นไปค่อนข้างดี ส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวทำให้เกิดความสะดวกและ
ประหยัดในการเดินทางท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพิ่มขึ้น สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวปรับตัวได้ค่อนข้างเร็วในด้านการท่องเที่ยวในช่วงปี 2541 ได้ปรับ
เปลี่ยนกฎระเบียบการเข้าเมือง ให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวได้โดยอิสระไม่ต้องมีการค้ำประกันเป็นต้น สิ่งเหล่านี้ได้เอื้ออำนวยต่อความร่วมมือ
ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย-ลาวค่อนข้างมาก ไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมี
แผนความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวประจำปีตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา และมีผลงานสามารถบรรลุ
ตามแผนที่วางไว้ได้ ประเทศไทยมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว ในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มี
ผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรขององค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความผูกพันที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจเข้าใจกัน
สามารถเข้าใจสภาพแวดล้อมและข้อจำกัดของแต่ละประเทศได้ดี นับว่าความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว
ไทย-ลาว จะเป็นความร่วมมือที่ดีที่สุดที่จะเป็นหัวหอกนำไปสู่ความร่วมมือที่ดีระหว่างไทยกับ
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในด้านอื่นๆ ต่อไป

LOCATION(S): CU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พิระพล คคบัว. การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด
เชียงใหม่. เชียงใหม่ : ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การสัมภาษณ์ภาคีผู้เกี่ยวข้องจำนวน 178 คน เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง
ศูนย์ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ สำหรับความจำเป็นของการมีศูนย์ข้อมูล พบ
ว่า ภาคีผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่าศูนย์ข้อมูลฯ มีความจำเป็นมากที่สุดและจำเป็นมากถึงร้อยละ 93.8
ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูลที่เมื่อพิจารณาจากเหตุผลของความต้องการให้มีการ
การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลฯ จนพบว่าเกิดจากอุปสรรคในการค้นหาข้อมูล ไม่สามารถหาข้อมูลได้ครบถ้วน
ตามต้องการ (ร้อยละ 97.6 ของผู้ตอบแบบสอบถาม) นอกจากนี้ข้อมูลที่มีอยู่ก็มักจะล้าสมัย หรือไม่
มีภาษาที่ตรงต่อความต้องการ ทั้งนี้เพราะแหล่งที่บริการข้อมูลที่มีภาคีผู้เกี่ยวข้องไปค้นหาข้อมูลปกติ
แล้วจะเป็นแหล่งที่บริการข้อมูลที่ให้บริการข้อมูลทั่วไปในทุกๆ ด้าน คือห้องสมุดหรือร้านหนังสือ
ต่างๆ ถึงแม้ว่าในบางครั้งภาคีผู้เกี่ยวข้องจะพยายามขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสถาบันทาง
วิชาการ ก็มักจะไม่ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ หรือมักจะไม่ได้มีการรวบรวมไว้ในลักษณะที่พร้อม
บริการ และเนื่องจากข้อมูลที่มีภาคีผู้เกี่ยวข้องต้องการนั้นมีหลายด้านและหลายภาษาแตกต่างกันไป การ
จะได้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกันที่เก็บไว้เป็นระบบจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก ดังนั้น ถ้าจะให้ได้ข้อ
มูลมากพอหรือครบถ้วนตามต้องการก็มักจะต้องเสียเวลารวบรวมเองเป็นเวลานาน และส่วนใหญ่ก็
มักจะเป็นข้อมูลภาษาไทย จึงจำเป็นต้องนำมาแปลเอง ซึ่งบางครั้งก็เป็นศัพท์เทคนิค หรือศัพท์
เฉพาะทางซึ่งภาคีผู้เกี่ยวข้องขาดความรู้ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลจึงมีความจำเป็นมากในความคิดของภาคีผู้เกี่ยวข้อง
เพราะนอกจากประหยัดเวลาในการค้นแล้ว ข้อมูลต่างๆ น่าจะมีการพัฒนาให้ทันสมัย (เช่น ข้อมูล
แหล่งบันเทิง, แผนที่) รวมทั้งเป็นข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาหรือแปลอย่างถูกต้องโดยผู้รู้ ดังนั้นศูนย์
ข้อมูลจึงไม่ได้เป็นที่ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว แต่ต้องทำหน้าที่จัดระบบแปลให้
เป็นภาษาที่ถูกต้อง และต้องปรับปรุงให้ข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ ถ้าขาดลักษณะเหล่านี้ไปศูนย์
ข้อมูลฯ ก็จะเป็นเพียงห้องสมุดเฉพาะทางเท่านั้น

ข้อที่น่าสังเกตคือ จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) อยู่ใน
อาชีพภาคีผู้เกี่ยวข้องต่ำกว่า 5 ปี ฉะนั้นความรอบรู้และทักษะทางวิชาชีพคงจะมีไม่มากพอ การมีแหล่ง
ข้อมูลที่จะช่วยเพิ่มความรู้ในวิชาชีพจึงน่าจะมีความจำเป็นค่อนข้างมาก และถ้าเป็นข้อเท็จจริงที่ว่า
คนที่อยู่ในวิชาชีพภาคีผู้เกี่ยวข้องมักจะอยู่กับอาชีพนี้ไม่นานคือทำได้ระยะหนึ่งแล้วจะเปลี่ยนอาชีพ ก็ยัง
มีความจำเป็นอย่างมากในการมีศูนย์ข้อมูลเพื่อเป็นส่วนเสริมความรู้ในทางอาชีพ เพราะการถ่าย
ทอดองค์ความรู้ระหว่างคนในองค์กรไม่อาจเกิดขึ้นได้ เพราะขาดบุคคลที่มีทักษะทางวิชาชีพอยู่ใน
วงการอาชีพนี้ รวมทั้งบริษัททัวร์ไม่สามารถทำหน้าที่นี้ได้เพราะลักษณะทางการประกอบธุรกิจไม่

เอื้ออำนวย ดังนั้นจะหวังให้บริษัททั่วไปไปสู่ Learning Organization คงจะเป็นไปได้ยาก เพราะโดยทั่วไปมักมีลักษณะทั้งลักษณะ freelance และเปลี่ยนบริษัทบ่อยก็เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่มักมีเหตุผลก็จำเป็นต้องพึ่งตัวเองทางด้านการพัฒนาวิชาชีพ ดังนั้นการมีศูนย์ข้อมูลน่าจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยได้ และสำหรับลักษณะของการบริการข้อมูลที่ต้องการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการข้อมูลเหล่านี้มากที่สุดตามลำดับคือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดเชียงใหม่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แผนที่และเส้นทางคมนาคม ข้อมูลเกี่ยวกับชาวเขา วัฒนธรรม ประเพณีล้านนา กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและโบราณสถาน ในส่วนข้อมูลจังหวัดอื่นๆ ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมากตามลำดับ คือ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และสุโขทัย

ทางด้านภาษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ คือ มีความต้องการคิดเป็นร้อยละ 81.3 ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความรู้ทางภาษาของนักคอมพิวเตอร์และนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ

ในส่วนของรูปแบบของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการเรียงลำดับ คือการบริการในรูปแบบแผ่นพับเอกสาร สิ่งพิมพ์ รวมทั้งมีบริการส่งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบจดหมายข่าวและต้องการให้มีบริการช่วยค้นคว้าด้วย ในส่วนของการให้บริการข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการไม่มากนัก ทั้งนี้สอดคล้องกับข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีทักษะค่อนข้างน้อย รวมทั้งอุปกรณ์ทางด้านคอมพิวเตอร์ของสำนักงานไม่เอื้ออำนวยนัก อย่างไรก็ตามปัจจุบันอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีราคาถูกลง และโปรแกรมต่าง ๆ ถูกออกแบบให้ง่ายขึ้น อาจจะเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์สนใจที่รับบริการในรูปแบบของข้อมูล electronic data มากขึ้น เพราะสะดวกโดยเฉพาะในระบบ internet ซึ่งสามารถส่งผ่านข้อมูลทั้งภาพและตัวอักษร รวมทั้งเสียงได้อย่างสะดวก อย่างไรก็ตามการพัฒนาข้อมูลในรูปแบบ electronic แม้จะมีการพัฒนาฐานข้อมูล ยังต้องลงทุนสูงถ้าต้องการทำให้ข้อมูลทันสมัย กล่าวโดยสรุป จากข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่อยู่ในวงการวิชาชีพคอมพิวเตอร์มีความต้องการให้มีศูนย์ข้อมูลที่จะให้บริการข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว เพราะข้อมูลดังกล่าวจะมีส่วนอย่างมากในการพัฒนาความรู้และทักษะในวิชาชีพนี้ให้มีสูงและมีมาตรฐานมากขึ้น และถ้าประเทศไทยซึ่งมีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับต้นๆ ก็ควรจะส่งเสริมให้มีศูนย์ข้อมูลฯ ที่ให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการที่คุ้มค่าและมีมาตรฐาน ในช่วงต้นของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอาจจะเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลในรูปแบบสิ่งพิมพ์ก่อน จากนั้นจึงค่อยพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนรูปเป็นศูนย์ที่ให้บริการข้อมูลในรูปแบบ electronic data ด้วย เพราะนอกจากมีความสะดวกและประหยัดในแง่ของผู้ใช้บริการแล้ว ข้อมูลในรูปแบบนี้ยังสามารถขยายขอบเขตของการบริการได้กว้างขวาง รวมทั้งเพิ่มกลุ่มผู้ใช้บริการ (end user) ให้มีความหลากหลายมากขึ้นด้วย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่จะต้องรับข้อมูลจากนักคอมพิวเตอร์ คือกลุ่มนักท่องเที่ยว ก็สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวก อันจะทำให้ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพคอมพิวเตอร์จำเป็นต้องกระตือรือร้นมากขึ้น ในการพัฒนาตนเองตามไปด้วย ดังนั้นแม้ว่า

การลงทุนในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในรูปแบบ electronic data จะใช้ต้นทุนที่สูง แต่ก็ให้ประโยชน์คุ้มค่ามาก

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

นิตยา ประพุดกิจ. รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินผลความสำเร็จของผู้จบการศึกษา และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี. เพชรบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 2547

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อติดตามผลและประเมินผลความสำเร็จของผู้จบการศึกษาวិชาเอกการท่องเที่ยวจากสถาบันราชภัฏเพชรบุรี และ 2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวของนายจ้างหรือหัวหน้างาน และผู้จบการศึกษาสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ผู้จบการศึกษาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวระหว่างปี พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ. 2539 จำนวน 206 คน และนายจ้าง หรือหัวหน้างานจำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม 2 ชุด สำหรับผู้จบการศึกษาและนายจ้าง หรือหัวหน้างาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าไคสแควร์ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของ Duncan

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) ผู้จบการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีตำแหน่งหน้าที่รายได้ ความพอใจในอาชีพ และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน แต่มีลักษณะการได้งานแตกต่างกันทั้งระดับ .05 2) ผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีมีลักษณะการได้งานตำแหน่ง หน้าที่ ความพอใจในอาชีพ และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันแต่มีรายได้แตกต่างกัน คือผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้สูงกว่าผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญา 3) ผู้จบการศึกษาที่มีระยะเวลาทำงานแตกต่างกัน มีลักษณะการได้งานและความพอใจในอาชีพไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านตำแหน่งหน้าที่ รายได้ และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวที่ระดับ .01 .001 และ 01 ตามลำดับ ผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาจะได้ตำแหน่งเป็นผู้ปฏิบัติงานมากกว่าเป็นหัวหน้างาน มีรายได้สูงกว่าและมีความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้จบการศึกษาในระยะแรกๆ 4) นายจ้างหรือหัวหน้างานมีความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวไม่แตกต่างจากผู้จบการศึกษา โดยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักศึกษาวิชาเอกการท่องเที่ยวควรได้รับการพัฒนาด้านบุคลิกภาพมากที่สุด

ข้อเสนอแนะที่นายจ้างหรือหัวหน้างานได้เสนอมาตรงกันเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ความต้องการให้สถาบันพัฒนาด้านความรู้และทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาวิชาเอกการท่องเที่ยวให้มากขึ้นอีก เนื่องจากภาษาอังกฤษสามารถใช้งานได้กว้างขวาง และใช้มากกว่าภาษาอื่นๆ นอกจากนี้ยังเสนอแนะว่าควรปลูกฝังทัศนคติและสร้างนิสัยรักงานบริการให้แก่ นักศึกษาสาขานี้ อย่างจริงจัง นักศึกษาควรฝึกการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง มีความรู้ ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยอย่างถ่องแท้ การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรายวิชามาบรรยาย ควรฝึกการใช้เครื่องมือ

ต่างๆ และควรฝึกงานในโรงแรมทุกปีในช่วงปิดภาคเรียน สำหรับข้อเสนอแนะในการนำไปใช้คือ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยเฉพาะผู้บริหารและผู้สอนในโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยว ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้พัฒนาโปรแกรมที่สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งผู้เรียนด้วย โดยพิจารณาจากรายละเอียดของโปรแกรมทั้ง 6 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านหลักสูตร การคัดเลือกนักศึกษา การเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลิกภาพนักศึกษา และความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การผลิตบัณฑิตสาขานี้เป็นที่ต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักบริการวิชาการ. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิเคราะห์ทิศทางการลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการลงทุนเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งทิศทางและรูปแบบการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สังคม และการจ้างงาน ในพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจตามนโยบายรัฐบาล โดยมีเป้าหมายในการศึกษาคือ 1) ศึกษาศักยภาพโอกาส ทิศทางการลงทุน และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการลงทุนของธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ ที่กำหนดไว้ในเขตจังหวัดที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย 2) กำหนดแนวทางและขั้นตอนการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมายให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว และการพัฒนาของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 3) ศึกษาภาวะการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดเป้าหมาย พร้อมทั้งพยากรณ์แนวโน้มในอนาคต และกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมทางการตลาด โดยมีพื้นที่เป้าหมายในการศึกษา คือ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย คือ สงขลา ยะลา นราธิวาส ปัตตานี และสตูล เป็นเป้าหมายหลักและครอบคลุมพื้นที่โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย

ขอบเขตในการศึกษามีดังนี้ คือ 1) สำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ทั้งกรณีปกติและกรณีที่มีผลตามข้อตกลง AFTA เมื่อมีผลบังคับใช้ 2) ประเมินศักยภาพของการพัฒนาและลงทุนในอนาคตในด้านต่อไปนี้คือ จิตความสามารถทางกายภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ตลอดจนถึงขีดจำกัด อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยว ศักยภาพ ทำเลที่ตั้งอันเหมาะสมของธุรกิจการลงทุน และปัจจัยความพร้อมด้านต่างๆ ความเชื่อมโยงของโครงข่ายคมนาคมขนส่งต่างๆ ในพื้นที่เป้าหมายที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน สภาพการแข่งขัน การพึ่งพาเกื้อกูล การสนับสนุนและทดแทนกันและกันของธุรกิจท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ในจังหวัดพื้นที่โครงการทั้งในอดีต ปัจจุบัน และพยากรณ์สภาพดังกล่าวต่อไปอีก 20 ปี 3) ศึกษาและวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากด้านอุปสงค์และอุปทานในรายละเอียด ดังนี้ จำนวนนักท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และเสนอแนะกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการตลาดในพื้นที่เป้าหมาย ทั้งนี้โดยให้พยากรณ์แนวโน้ม ความน่าจะเป็นของตลาดการท่องเที่ยวในอนาคต 20 ปี 4) วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวม และผลตอบแทนของการลงทุนในธุรกิจ ดังต่อไปนี้ กิจการเดินเรือโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว กิจการโรงแรมสำหรับอิสลามิกชน กิจการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ กิจการรถทัวร์โดยสารระหว่างประเทศ การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์บนเกาะกระดู และกิจการท่องเที่ยวโดยทั่วไป 5) สำรวจ

วิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ ส่วนราชการและภาคเอกชนในแง่ผลกระทบโครงการ 6) จัดลำดับความสำคัญ ขั้นตอน และระยะเวลาที่เหมาะสมของการลงทุนแต่ละประเภทในพื้นที่เป้าหมาย และ 7) ศึกษากฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ทั้งในประเทศและของต่างประเทศ เพื่อนำมาในโครงการคือมาเลเซีย และอินโดจีน ประกอบข้อเสนอในกรณีที่นักลงทุนต่างชาติสนใจจะลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งพิจารณาผลดี ผลเสียของการพิจารณากำหนดให้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตส่งเสริมการลงทุนพิเศษ

ผลที่จะได้รับจากการศึกษา คือ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการลงทุนทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความเหมาะสม รวมทั้งข้อเสนอแนะทางเลือกสำหรับนักลงทุน และผลการจัดลำดับความสำคัญ ขั้นตอน และระยะเวลาการลงทุนแต่ละพื้นที่ที่เหมาะสม

LOCATION(S): CU LIBRARY

: RU LIBRARY

: CMU LIBRARY

: MU LIBRARY

: NIDA LIBRARY

: SU LIBRARY

: NARESUAN LIBRARY

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ศูนย์บริการวิชาการ. รายงานขั้นสุดท้ายการศึกษาวิเคราะห์
ความเป็นไปได้ในการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพง. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย, 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยคือ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อศึกษาแนวทางการ
พัฒนารูปแบบของกิจการ และการบริหารจัดการโครงการ และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของ
การพัฒนาโครงการต่อสภาพแวดล้อม โดยการพัฒนายังต้องมีความสอดคล้องและกลมกลืนกับ
สภาพแวดล้อมของโครงการ สำหรับวิธีการศึกษาวิจัยมีดังนี้คือ สํารวจพื้นที่โครงการจริงและแหล่ง
ท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงทั้งที่จะมาช่วยเสริมและเป็นคู่แข่งกัน รวบรวมข้อมูลทางการตลาดและ
ข้อมูลทางภูมิสถาปัตย์ สาธารณูปโภค ระบบถนน และโทรคมนาคม จัดทำแบบสอบถามคนที่เข้า
ไปใช้บริการในน้ำพุร้อน และคนที่ไม่ได้เข้าไปใช้บริการ ศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนใน
ประเทศและต่างประเทศ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วก็นำเสนอความเป็นไปได้ทางการตลาด (SWOT
Analysis) และเสนอแผนทางการตลาด แนวทางในการปรับปรุงพื้นที่ เสนอแนะทางเลือกการ
ดำเนินธุรกิจเปรียบเทียบผลตอบแทนและความเป็นไปได้ด้านการเงิน และเสนอแนะแนวทางและ
แผนการนำไปใช้ปฏิบัติจริง

ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาสรุปได้ดังนี้ จากผลการศึกษาวิจัยแหล่งท่องเที่ยวพุร้อนน้ำพุ
ร้อน และ SPA Resort ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิเช่น City of SPA ประเทศเบลเยียม เมือง
Beppu Kysuhu ประเทศญี่ปุ่น และ Rotorau ประเทศนิวซีแลนด์ และผลการศึกษาสอบถามความคิดเห็น
เห็นทั้งจากผู้ที่เคยไปและผู้ที่ไม่เคยไปน้ำพุร้อนสันกำแพง พบว่าส่วนใหญ่อยากไปเมื่อได้เห็นตัว
อย่างภาพน้ำพุร้อนสันกำแพง และการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพง ควรเน้นความเป็นธรรมชาติ
ดั้งเดิมให้มากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนาแบ่งได้เป็น 3 ประเด็นใหญ่ๆ คือ 1) การพัฒนาให้เป็น
Health and spa resort ที่ได้มาตรฐาน 2) การพัฒนาสวนสมุนไพร เพื่อให้คนไทยสำนึกเรื่องธรรม
ชาติน่าคบ และสามารถนำแนวคิดการรักษาตนเองไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น 3) การพัฒนา
ภูมิสถาปัตย์และสิ่งก่อสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติ และสามารถเป็นแบบอย่าง หรือใช้อบรมแนว
คิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco – tourism)

ผลการวิเคราะห์ด้านการเงิน สำหรับการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนให้เป็นไปตามแนว
ทางดังกล่าว พบว่ามีผลตอบแทนการลงทุน (ROI) เป็น ร้อยละ -29 ร้อยละ -32 ร้อยละ -34 เมื่อ
พัฒนาให้เป็น Health and spa resort ที่ได้มาตรฐานสากลขนาด 30 50 และ 70 ห้องตามลำดับ เหตุผล
สำคัญที่ทำให้โครงการดังกล่าวมีผลตอบแทนการลงทุนเป็นลบ ก็เนื่องจากระดับราคาที่แพงและการ
ให้บริการในด้านต่างๆ เป็นระดับราคาที่ต่ำเมื่อเทียบกับ Health and spa resort ระดับโลกอื่นๆ เช่น

ชีวาสม หรือแหล่งท่องเที่ยว SPA Resort ที่มีชื่อเสียงในเบลเยียม เยอรมัน และสวิตเซอร์แลนด์ และข้อจำกัดด้านการตลาดที่มีอัตราการเข้าพัสดำ แต่สำหรับผลตอบแทนโดยอ้อมของโครงการ นอกเหนือจากผลตอบแทนที่นักท่องเที่ยวจะได้รับจากความเพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและความแปลกของการเกิดน้ำพุร้อน การผนวกเอาแนวคิดในการรักษาตนเองแบบธรรมชาติบำบัด ซึ่งเป็นทิศทางและแนวทางที่คณะที่ปรึกษาได้นำเสนอ ก่อให้เกิดผลตอบแทนโดยอ้อมของการเผยแพร่แนวคิดและความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติบำบัดและสมุนไพรทุกด้าน

จากการวิเคราะห์ผลการลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมต่างๆ ข้างต้น คณะที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะแนวทางในการลงทุนเป็น 3 แนวทางคือ

แนวทางที่ 1 คือการตัดสินใจลงทุนตามแนวทางของ Case 0 และ Case 1 ซึ่งใช้เงินลงทุนไม่เกิน 7 ล้านบาท มีผลตอบแทนด้านการเงิน (โดยตรง) และผลตอบแทนโดยอ้อมที่คุ้มค่าการลงทุน ในแนวทางที่ 1 นี้ คณะที่ปรึกษาเสนอแนะให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสหกรณ์หมู่บ้านสันกำแพงจัดตั้ง จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลถูกต้องตามกฎหมาย และใช้เงินลงทุนในส่วนที่เกิดรายได้เป็นหลักก่อน เช่น การสร้างที่พักเพิ่มเติม การสร้างห้องประชุม และศูนย์ธรรมชาติบำบัด และของบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ หรือธุรกิจเอกชนขนาดใหญ่ เพื่อนำมาพัฒนาในส่วนที่ไม่ได้ก่อให้เกิดผลตอบแทนโดยตรง เช่น สวนหย่อม สวนสมุนไพร บ่อน้ำพุร้อน เป็นต้น

แนวทางที่ 2 จากการวิเคราะห์การลงทุนใน Case 2a 2b และ 2c หากพิจารณาจากผลตอบแทนของการลงทุน และข้อจำกัดที่มีอยู่จะเห็นว่าการลงทุนต้องใช้เงินลงทุนระหว่าง 23 – 48 ล้านบาท (ตามขนาดของโครงการ) มีความเสี่ยงมาก และผลตอบแทนไม่คุ้มค่าการลงทุน ดังนั้นหากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสหกรณ์ต้องการพัฒนาน้ำพุร้อนให้เป็น World Class Spa Resort ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและคนไทยได้ คณะที่ปรึกษาเห็นว่าควรเชิญนักลงทุนที่เป็นมืออาชีพ มีเงินทุน บุคลากร และเทคโนโลยีเข้ามาลงทุน โดยประเมินมูลค่าปัจจุบันของธุรกิจซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท และแปลงเป็นหุ้น เปิดโอกาสให้สามารถทำธุรกิจได้อย่างเต็มที่ และสามารถดำเนินธุรกิจให้มีผลตอบแทนเป็นบวก ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ขัดแย้งกับปรัชญาธุรกิจน้ำพุร้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามแนวทางของท่านองคมนตรีที่ได้ให้ไว้

แนวทางที่ 3 คือการลงทุนพัฒนาให้เป็น SPA Resort ขนาด 30 ห้อง โดยปรับลดงบประมาณค่าใช้จ่าย รวมทั้งเป้าหมายการดำเนินงานใหม่ ให้ผลตอบแทนของโครงการเป็นบวกและเหมาะสมกับเงินทุนที่จำกัด โดยสามารถพัฒนาได้เองโดยมีเงินลงทุนอยู่ที่ 18 ล้านบาท สามารถคืนทุนได้ในปีที่ 7 และผลตอบแทนร้อยละ 34 (Case 3a) และถ้าสามารถพัฒนาการตลาดและการบริหารให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ ต้องสามารถคืนทุนได้เร็วขึ้นคือเพียง 5 ปี และมีผลตอบแทนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 98 (Case 3b) ดังนั้นแนวทางที่ 3 นี้จึงเป็นทางเลือกที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายและเงื่อนไข ข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพงมากที่สุด

ปัจจัยสำคัญที่ต้องดำเนินการทันที ไม่ว่าจะเป็นแนวทางที่ 1 2 หรือ 3 คือการต่อสัญญาเช่าที่ดินต่อไปอีก 30 ปี เพื่อสร้างความมั่นใจในการลงทุนของธุรกิจ และธุรกิจน้ำพุร้อนควรมีลำดับการพัฒนาดังนี้คือ ควรเร่งพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการพื้นฐานที่จำเป็นก่อน โดยเน้นด้านความปลอดภัย และความสะดวกในระดับหนึ่ง ซึ่งกลมกลืนกับธรรมชาติ ขณะเดียวกัน ควรพัฒนาพื้นที่และอุปกรณ์ที่ให้บริการพื้นฐาน เช่น ที่พัก ห้องอาบน้ำแร่ฯลฯ โดยเฉพาะด้านความสะอาด และปลอดภัย นอกจากนี้ เนื่องจากภาพพจน์หลักที่ต้องการให้ตลาดเกิดการรับรู้ และยอมรับ กระตุ้นให้เกิดการมาทดลองใช้บริการมากขึ้น คือภาพพจน์แหล่งท่องเที่ยวศูนย์ธรรมชาติบำบัด ดังนั้น การลงทุนในระยะสั้นควรมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงส่วนอาบน้ำแร่ โดยต้องพยายามสร้างภาพพจน์การเป็นมืออาชีพในการให้บริการ โดยอาจจะติดต่อบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะทางด้านนี้เข้ามาให้คำแนะนำถึงขั้นปฏิบัติการ อย่างไรก็ตามการพัฒนาปรับปรุงสร้างภาพพจน์ดังกล่าว จะต้องสอดคล้องกับการลงทุนและการพัฒนาในระยะยาวด้วย

LOCATION(S) : NIDA LIBRARY

Kaedsiri Jaroenwisan and Umporn Wiriyaosol. An effective approach to tourism development for Tarutao National Park : แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ
 ตะรุเตา. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2543.

This research is an exploratory study aiming to determine the existing problems and limitations, and to find appropriate directions to develop tourism of the Tarutao National Park. These development directions must be under laws, rules, and policies of The Royal Forest Department and Tourism Authority of Thailand. Data were gathered both from secondary and primary sources. Qualitative study techniques were employed including personal interviewing, questionnaire interviewing, observation and recording, covering tourism related entities who were involved either directly and indirectly with Tarutao National Park's tourism. The data were analyzed and interpreted by applying the tourism planning theory, the sustainable theory, and ecotourism principles. An appropriate approach was then formulated.

Five important groups of people are involved with the Tarutao National Park's tourism. These groups were government administrators, tourism operators, tourist guides, and tourists. All these groups agree about the need to develop tourism in line with the conservation of natural resources, culture, and history. These agreements were based on the needs for improvement in transportation, infrastructure, and other services. From the study on tourist satisfaction, it was found that the level of general satisfaction was medium to rather good except for electricity, water, and food the level of satisfaction was low and should be improved. On the other hand, the service personnel, all of whom were attached to the Royal Forest Department, felt that the quality of service and management are in between medium level to rather satisfactory. They also felt that tourist behaviour in general was somewhere between medium level to rather good level but the need for proper knowledge about eco-tourism among tourists was suggested. Despite the good intention of the National Park to provide the best services available to tourists under the limitations of geographical location and governmental rules and laws, most of the groups indicated the need for improvement in services and management. The possibility of allowing private organizations to provide services under the supervision of the National Park should be considered. Professional and efficient management must be emphasized, especially in the selection and control of the service providers.

Ecotourism of Tarutao National Park needs cooperation from many organizations, namely, The Royal Forest Department, The Harbour Department, The Fine Art Department, Department of Fisheries, Tourism Authority of Thailand, Tourism Police Office, provincial government offices, and tourism operators. Therefore, The National Park should emphasize on the role of a coordinator who seeks cooperation between these organizations. The possibility of allowing private operators to operate some tourist services should be considered. However, a strict control by the National Park is highly necessary to see that the private operators do not operate for profit making at the expense of the main objective of the National Park, that is the conservation of environment.

LOCATION(S) : PSU

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สถาบันวิจัยและพัฒนา. รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาต่อการจ้างงาน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.

โครงการศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาต่อการจ้างงาน กรณีศึกษาการท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ที่มีต่อการจ้างงานในจังหวัดนครราชสีมา ตลอดจนศึกษาถึงระดับการใช้จ่ายและประเภทของการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย โดยจะเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมาย และให้กรออกแบบสำรวจเพื่อนำมาคำนวณหาระดับการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว และปริมาณการจ้างงานอันเกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ แบบสำรวจ / แบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่ทำการสำรวจ ซึ่งจะได้อีกข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของการใช้จ่าย และค่าใช้จ่ายหมวดต่างๆ เป็นต้น และใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และรายงานโครงการสำรวจสถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2543 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในปี 2543 ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีจำนวนผู้เยี่ยมชมรวมทั้งสิ้น 519,730 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยว 308,264 คน และนักท่องเที่ยว 211,466 คน ในจำนวนผู้เยี่ยมชมทั้งหมดนี้ จำแนกเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ 492,236 คน และ 27,494 คน ตามลำดับ ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เท่ากับ 1.55 วันต่อคน จำแนกเป็นระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ 1.49 และ 2.05 วันต่อคน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 346.94 บาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้เยี่ยมชมชาวไทยและชาวต่างประเทศ 360.32 และ 548.40 บาทต่อคนต่อวันตามลำดับ รายได้จาก การท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 251.81 ล้านบาท การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ก่อให้เกิดการจ้างงานรวมทั้งสิ้นประมาณ 5,622 คน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ 3 ภาคอุตสาหกรรม กล่าวคือ ก่อให้เกิดการจ้างงานในภาค

อุตสาหกรรมหัตถกรรมประมาณ 1,911 คน ภาคการขนส่ง คลังสินค้า และคมนาคมประมาณ 833 คน และภาคการบริการประมาณ 2,878 คน

ในปี 2543 ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มีจำนวนผู้เยี่ยมชมรวมทั้งสิ้น 158,879 คน (หนึ่งทั้งนี้ไม่นับรวมผู้เยี่ยมชมในช่วงที่มีเทศกาลประจำปี) จำแนกเป็นนักท่องเที่ยว 101,158 คน และนักทัศนจร 57,721 คน ในจำนวนผู้เยี่ยมชมทั้งหมดนี้ จำแนกเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ 124,545 และ 34,334 คนตามลำดับ ระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเท่ากับ 2.44 วันต่อคน จำแนกเป็นระยะเวลาพำนักรเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ 1.73 และ 3.91 วันต่อคน ผู้เยี่ยมชมมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 514.28 บาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้เยี่ยมชมชาวไทยและชาวต่างประเทศ 858.83 และ 430.73 บาทต่อคนต่อวันตามลำดับ รายได้จากการท่องเที่ยว ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมายรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 152.04 ล้านบาท การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักทัศนจร ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ก่อให้เกิดการจ้างงานรวมทั้งสิ้น ประมาณ 3,410 คน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ 3 ภาคอุตสาหกรรม กล่าวคือ ก่อให้เกิดการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมหัตถกรรมประมาณ 1,236 คน ภาคการขนส่ง คลังสินค้าและคมนาคมประมาณ 726 คน และภาคการบริการประมาณ 1,448 คน

ผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลจากการวิเคราะห์จะช่วยชี้ให้เห็นแนวทางที่จะส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นกลยุทธิ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจได้ กล่าวคือ ควรศึกษาว่าอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนั้นมีประเภใดบ้างที่จะกระทบการจ้างงานทั้งหมดที่สุด และหาทางดึงดูดให้มีการใช้จ่ายไปในทางนั้นๆ นอกจากนั้น ความพยายามในการวิเคราะห์นี้ยังชี้ให้เห็นแนวทางในการปรับปรุงจัดเก็บข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยมากขึ้นด้วย กล่าวคือ การแจกแจงรายการต่างๆ นั้น ควรสอดคล้องกับข้อมูลทางด้านอื่นๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติ ผลิตภัณฑ์จังหวัด การจ้างงาน ตลอดจนการใช้จ่ายของครัวเรือนภายในประเทศ เป็นต้น

LOCATION(S) : KCU LIBRARY

รัชฎา คชแสงสันต์. การศึกษาแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวประเภท
เกาะ กรณีศึกษาเกาะลิป๊ะ จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงนิเวศของเกาะลิป๊ะ และเพื่อหาแนวทางการท่องเที่ยวให้เป็นไปในรูปแบบของการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ ส่งเสริมให้เกิดการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเกาะลิป๊ะให้
ชุมชนท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์อย่างยาวนานและยั่งยืน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสำรวจ สังเกต
สัมภาษณ์ และการทำแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ช่วงเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
คือเดือนเมษายน พ.ศ. 2542 ทั้งนี้แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม
ประชากรตัวอย่าง แบบประเมินระดับความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกาะลิป๊ะ
และข้อเสนอแนะแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเกาะลิป๊ะ จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวม
ได้มาวิเคราะห์และแสดงผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 7.5 ส่วน
สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ กลุ่มประชาชน
จำนวน 96 คน และนักท่องเที่ยวจำนวน 320 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 256 คน และนัก
ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 64 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ เกาะลิป๊ะในภาพรวมมีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง โดยแยกลักษณะปัจจัยได้เป็น ลักษณะทางกายภาพมีศักยภาพอยู่ใน
ระดับสูง ส่วนลักษณะระบบนิเวศ ปัจจัยอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ ความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการสภาพแวด
ล้อมในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ในการเปรียบเทียบการประเมิน
ความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะแนวทางใน
การพัฒนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มประชาชนกับนักท่องเที่ยว และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย
กับต่างประเทศ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งกลุ่มประชากร
ตัวอย่างมีความคิดเห็นด้วยในระดับมากต่อข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศของเกาะลิป๊ะ ให้มีการพัฒนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
โดยมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เป็นไปในทางของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้น ด้วยการสอด
แทรกการให้ความรู้ความเข้าใจด้านระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนท้องถิ่น
ตัวอย่างของกิจกรรม เช่น การนั่งเรือชมธรรมชาติรอบเกาะ การเดินชมธรรมชาติเลียบเกาะ การ

เรียนรู้วิถีชาวเล การรับประทานอาหารพื้นเมือง เป็นต้น ด้านการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก
พื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยอำนวยความสะดวกเฉพาะที่มีความ
จำเป็นเป็นหลัก โดยสอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมในชุมชนท้องถิ่น คงไว้ซึ่ง
ความเป็นเอกลักษณ์ เช่น การจัดศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลต่างๆ ในการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ การจัดพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น และการบริการสุขภาพของนักท่องเที่ยว เป็นต้น ด้านการมีส่วนร่วม
ของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความร่วมมือ
กันของทุกฝ่ายด้วยการรวมกลุ่มของชุมชนท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมใน
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่างๆ เช่น มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ในการให้ข้อมูลด้านประวัติ
ความเป็นมา ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมใน
แหล่งท่องเที่ยวเป็นบทบาทและหน้าที่สำคัญของชุมชนท้องถิ่น จะต้องร่วมกันดูแล รักษา ควรจะ
สนับสนุนให้เกิดการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เช่น การให้ความรู้เรื่อง
ระบบนิเวศ และการรักษาสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ การวางพุ่ม
จอกเรือในแนวปะการังเพื่อช่วยรักษาแนวปะการังจากความเสียหายที่เกิดจากหางเสือเรื่อนำเที่ยว
และความสะดวกสำหรับจุดค้ำน้ำดูปะการังของนักท่องเที่ยว การรณรงค์ให้มีการนำขยะที่สามารถ
นำกลับมาใช้ใหม่ได้ เป็นต้น

LOCATION(S) : MU LIBRARY

ขวัญสุดา ชันธิวิทย์. การเปรียบเทียบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสองแห่งในเมือง
เก่าอยุธยาที่มีผลต่อชุมชนท้องถิ่น กรณีศึกษาการจัดการแบบมูลนิธิตั้งเดิมกับแบบชุมชน
ดั้งเดิม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อม
เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถานในด้านการเอื้อประโยชน์ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา 2 รูปแบบ คือ แบบมูลนิธิ และแบบชุมชนดั้งเดิม วิธีการที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
ประกอบด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชน 2 แห่ง คือ ชุมชนบ้านประจักษ์ (มูลนิธิ) และชุมชนบ้าน
ลำเภาเดิม (แบบชุมชนดั้งเดิม) โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างรวม 400 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการ
สุ่มตัวอย่างแบบง่าย เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการในด้านเศรษฐกิจ
สังคม วัฒนธรรม การอนุรักษ์ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลข
คณิต การทดสอบแบบ t - test และแบบ χ^2 ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.5 นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสำรวจ
เชิงลึก (In - depth Interview) เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารจัดการพื้นที่ และใช้แบบตรวจสอบรายการ
(Check List) เพื่อสำรวจสภาพพื้นที่

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ ความคิดเห็นชุมชนต่อการจัดการแบบมูลนิธิ กับ
แบบชุมชน พบว่าการจัดการกลุ่มมูลนิธิให้ประโยชน์ต่อชุมชนมากกว่าการจัดการของกลุ่มชุมชน
ดั้งเดิมในด้านเศรษฐกิจ การจัดการด้านการอนุรักษ์ และการจัดสรรเงินรายได้เพื่อพัฒนาชุมชน
ส่วนการจัดการโดยกลุ่มชุมชนดั้งเดิมให้ประโยชน์ต่อชุมชนมากกว่าการจัดการของกลุ่มมูลนิธิใน
ด้านการเข้าร่วมงาน ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ
พื้นที่ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ความเหมาะสมของกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา ผลตอบแทนทางอ้อม
จากการจัดการต่อชุมชน และผลตอบแทนทางอ้อมจากการจัดการต่อครัวเรือน ส่วนการจัดการใน
ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีความคิดเห็นว่าพื้นที่ของกลุ่มมูลนิธิมีผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม
น้อยกว่าพื้นที่ของกลุ่มชุมชนดั้งเดิม ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 98 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า
การจัดการของกลุ่มชุมชนดั้งเดิมให้ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นที่มีที่อยู่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ได้
มากกว่า เพราะการจัดการเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชน ส่วนการจัดการของกลุ่ม
มูลนิธิแม้มีการจัดสรรเงินรายได้เพื่อพัฒนาหน่วยงานต่างๆ ในชุมชนอยู่ทั้งเป็นการให้ประโยชน์ต่อ
กลุ่มคนเพียงบางคน หรือเพื่อพื้นที่ของตน

ผู้ศึกษาวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าการจัดการควรมีการคำนึงถึงคนในชุมชนให้
มากยิ่งขึ้น มิใช่ส่งเสริมแต่ทางด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น ในด้านกิจกรรมที่จัดขึ้นในพื้นที่ควรคำนึง
ความเหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่ด้วย เพื่อความเหมาะสมต่างๆ ต้องมีการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่

ที่มีการจัดระบบการจราจรในพื้นที่ ไม่ควรให้มีรถวิ่งเข้าไปถึงแหล่งโบราณสถาน มีการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการป้องกันและการจัดการที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และคำนึงถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดในอนาคตด้วย ควรมุ่งเน้นให้ความรู้และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมแก่นักท่องเที่ยว มีการจัดการอบรมเพื่อเสริมความรู้ แนวทางและแนวคิดในการจัดการพื้นที่ให้กับผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงาน ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งโบราณสถาน โดยอาจมีการเปิดอบรมให้กับคนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาไปเป็นวิทยากรให้กับนักท่องเที่ยวได้ ควรมีการจัดตั้งองค์กรในการควบคุม ดูแลการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ ควรมีสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกับรายรับและรายจ่ายขององค์กรบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะ

LOCATION(S) : MU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สายหยุด ศรีสุเทพ. การวิเคราะห์ต้นทุนของธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพในเส้นทางลำน้ำแม่
แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการลงทุน การจัดการธุรกิจ
นำเที่ยวเดินป่าและล่องแพ สถานการณ์ทางการตลาดของการท่องเที่ยวเดินป่าในเส้นทางลำน้ำแม่
แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และวิเคราะห์ต้นทุนในการประกอบธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าในเส้นทางลำน้ำแม่
แจ่มเพื่อให้ทราบถึงงบประมาณในการลงทุน และจุดคุ้มทุนในธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้อาศัยข้อมูลในการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่าและล่อง
แพในเส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลของแม่สอดการท่องเที่ยว ข้อมูลจากตำรวจท่องเที่ยว
เชียงใหม่ สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดภาคเหนือ และข้อมูลจากการ
สัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเดินป่า ผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่า และล่องแพใน
เส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ พื้นที่อำเภอแม่แจ่มมีลักษณะเฉพาะ สามารถจัด
การท่องเที่ยวเดินป่าและล่องแพได้ทุกฤดูกาล กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นการศึกษารธรรมชาติ และ
วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอแม่แจ่ม กิจกรรมที่ให้บริการนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพในลำน้ำ
แม่แจ่มมีประมาณ 15 ราย สำหรับการล่องแพนำเที่ยวเดินป่า ถ้าใช้แพไม้ไผ่จะใช้เงินลงทุนไม่สูง
มากนัก บางผู้ประกอบการใช้เรือยาวพร้อมอุปกรณ์ช่วยรักษาความปลอดภัย ทำให้ต้องใช้เงินทุนสูง
ขึ้น และถ้าผู้ประกอบการเน้นการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ก็จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการลงทุน
มากขึ้น งบประมาณในการลงทุนในธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพของแม่สอดการท่องเที่ยว
ประกอบด้วยต้นทุนเอกชน ได้แก่ ต้นทุนแรกเริ่มดำเนินกิจการ 350,000 บาท ต้นทุนคงที่ต่อเดือน
17,133.34 บาท ต้นทุนแปรผันต่อคนต่อวัน แบ่งตามกลุ่มของจำนวนนักท่องเที่ยว 4 คน, 6 คน,
8 คน และ 10 คน ตามลำดับของโปรแกรมนำเที่ยวแบบ 1 วัน คือ 880 บาท, 613.33 บาท, 480 บาท,
430 บาท และของโปรแกรมนำเที่ยวแบบ 2 วัน 1 คืน คือ 802.50 บาท, 573.33 บาท, 458.75 บาท,
405 บาท ต้นทุนค่าเสียโอกาสที่ไม่เกิดการจ่ายจริง มีค่าเท่ากับ 51,000 บาท ต้นทุนทางสังคมที่เกิด
จากการท่องเที่ยวเดินป่าและล่องแพไม่อาจประเมินค่าที่แท้จริงได้ แต่แม่สอดการท่องเที่ยวได้จัด
สรรเงินรายได้ในอัตราร้อยละ 5 ของเงินรายได้ คืนให้แก่ชุมชนในเส้นทางนำเที่ยว จัดกิจกรรม
อนุรักษ์ธรรมชาติโดยให้นักท่องเที่ยวร่วมปลูกป่า และเสริมสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นโดยจัด
ตั้งสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว

สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันระหว่างโปรแกรมท่องเที่ยว
แบบ 1 วัน กับแบบ 2 วันของแม่สอดการท่องเที่ยว พบว่าจุดที่มีค่าใช้จ่ายต่ำสุดคือ กลุ่มนักท่องเที่ยว

จำนวน 8 คน รองลงมาเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 10 คน กล่าวคือ กลุ่มนักท่องเที่ยว 8 คน ไม่ว่าจะเลือกใช้บริการนำเที่ยวในโปรแกรมใดก็ตาม มีค่าใช้จ่ายแตกต่างกันไม่มากนัก จุดที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุดเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 4 คน กล่าวคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 4 คน ควรแนะนำให้ใช้บริการนำเที่ยวแบบ 2 วันมากกว่าแบบ 1 วัน เพราะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่ามาก และในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนในธุรกิจนำเที่ยว เดินป่า และล่องแพของแม่สลดการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยของจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพต่อเดือนเท่ากับ 36.46 คน และมีจุดคุ้มทุน ณ จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ 400 คน (รวม 2 โปรแกรม) ดังนั้นระยะเวลาคู่ทุนคือ 10.97 เดือน นับว่าธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพมีระยะเวลาคู่ทุนไม่ยาวนานนัก ผู้มาใช้บริการจะเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็กๆ มากกว่ากลุ่มใหญ่

ผู้ศึกษาวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยไว้ว่า การเก็บข้อมูลของการประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพจะต้องมีการบันทึกรายละเอียดในขณะที่ย่อกรสำรวจเส้นทางให้มากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการจัดทำโปรแกรมนำเที่ยว และการกำหนดในแผนปฏิบัติการของกิจการ ส่วนการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่าและล่องแพที่มีระยะเวลาคู่ทุนยาวนานมากกว่า 5 ปี ซึ่งโดยทั่วไปเรือยางและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในกิจการ มีอายุการใช้งาน 5 ปี ผู้ประกอบการควรพยายามทำตลาดให้มากที่สุดในระยะแรกที่ดำเนินกิจการ ส่วนการประกอบธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าจะต้องพยายามจัดหาผลิตภัณฑ์ หรือกิจกรรมใหม่ๆ มาเสริมในโปรแกรมนำเที่ยวเพื่อให้ตลาดการท่องเที่ยวเดินป่าขยายตัวมากขึ้น ต้องมีการคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยมีการควบคุมกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ได้เอาใจใส่ควบคุมดูแลอย่างจริงจัง และเคร่งครัดในการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ฐิติ ฐาติ และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในเขตลุ่มแม่น้ำวาว . กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ ใช้กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเครื่องมือในการ
เตรียมชุมชนกะเหรี่ยงให้มีความเข้มแข็ง เพื่อรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงภายนอก และส่งเสริม
สร้างความเข้าใจที่ดีกับสังคมภายนอก ในด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงและการ
วิจัยนี้ทำให้ได้พื้นที่ตัวอย่างในการจัดการการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการพัฒนาแบบยั่งยืน เพื่อเผยแพร่
สู่หมู่บ้านอื่นๆ วิธีการดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้
บุคคล 3 ฝ่ายคือ คณะนักวิจัย ชาวบ้านและผู้ประกอบการรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมี
ส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น แต่กระบวนการวิจัยในลักษณะการวางแผน การปฏิบัติตามแผน
การตรวจสอบแก้ไข และการกระทำใหม่เป็นหน้าที่หลักของคณะนักวิจัยและชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง
ใช้พื้นที่และประชากรหมู่บ้านโป่งสมิซึ่งเป็นหมู่บ้านหนึ่งในเขตลุ่มแม่น้ำวาว กลุ่มเป้าหมายของ
กิจกรรมคือ นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการและสื่อมวลชน กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สนใจเรื่อง
ระบบนิเวศและวัฒนธรรม วิธีการเก็บข้อมูลนอกจากศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเอกสารแล้วยังใช้
วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต แบบสอบถาม และศึกษาจากระบบนิเวศป่าด้วย

ผลการวิจัย แบ่งได้เป็น 5 ประการคือ 1) ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศป่า จากการ
ศึกษาพบว่า วัฒนธรรมของกะเหรี่ยงมีความสัมพันธ์กับระบบดิน น้ำ ป่า มีความสำคัญต่อชีวิต การ
ทำลาย ดิน น้ำ ป่า คือ การทำลายชีวิต ดังนั้นเพื่อการอนุรักษ์ ดิน น้ำ ป่า จึงมีข้อห้าม กฎ กติกาใน
การใช้และบทลงโทษผู้ฝ่าฝืน โดยข้อตกลงของหมู่บ้าน หรือการลงโทษจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์หลายอย่าง
ที่กะเหรี่ยงนับถือเช่น ผี เจ้าที่ เทวดา ฯลฯ ผลการวิจัยนี้ ยืนยัน เรื่อง “ระบบนิเวศวัฒนธรรม” ให้
หนักแน่นขึ้นและการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องระบบนิเวศป่าที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยมาช้านาน ต้องใช้แนว
ความคิดเรื่อง”ระบบนิเวศวัฒนธรรม” เป็นแนวทางในการศึกษา จึงจะเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์
ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2) นักท่องเที่ยวเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมและการ
อนุรักษ์ระบบนิเวศป่าของกะเหรี่ยง จากสภาพปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ถูกคามโลก สภาพปัญหา
ของการแย่งชิงทรัพยากรน้ำ และป่า ซึ่งเกิดขึ้นในเขตลุ่มน้ำต่างๆในภาคเหนือ ปรากฏการณ์เหล่านี้
คือ ภาพของความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรน้ำระหว่างคนพื้นราบ กับคนพื้นที่สูง การประเมินผล
โดยใช้แบบสอบถามและการสุ่มสัมภาษณ์ ผลปรากฏว่านักท่องเที่ยวมีความสนใจและประทับใจ
แหล่งท่องเที่ยว ในด้านความรู้ นักท่องเที่ยวตอบว่าได้รับความรู้อย่างละเอียด จากประสบการณ์จริง
แนวความคิดเดิมที่ว่า “ชาวเขา” ทำลายป่า แต่เมื่อได้เห็นจากประสบการณ์จริงก็เกิดการเข้าใจว่าใน
เรื่องการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าของกะเหรี่ยง การศึกษาสภาพจริงของกลุ่มอาจารย์ และสื่อมวลชน
นอกจากผู้ศึกษาเกิดการเรียนรู้แล้ว ยังได้ถ่ายทอดความรู้ใหม่ให้แก่นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไป